

UNIVERZITA KARLOVA
HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Obchodování s lidmi v současnosti

The illegal movement of people at present time

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

PhDr. Mgr. Monika Nová, Ph.D.

Autor:

Petra Kudláčová

Praha 2017

Poděkování

Mé poděkování patří PhDr. Mgr. Monice Nové, Ph.D. za odborné vedení práce a cenné rady, které mi pomohly tuto práci zkompletovat.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou bakalářskou práci „Obchodování s lidmi v současnosti“ vypracovala samostatně s použitím níže uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne

Anotace

Lidé Prostituci vnímají jako negativní patologický jev v naší společnosti. Tato bakalářská práce si klade za cíl pojednat o prostituci jako o sociálním problému, se kterým se pojí psychické potíže, zdravotní potíže a zejména trestná činnost. Sociálně patologické jevy se netýkají jen dospělých osob, ale bohužel i mladistvých a nezletilých. Práce je zaměřena na zdravotní, kriminální a právní aspekty prostituce. Snaží se nastínit příčiny a možnosti její prevence. Specifikuje organizace zabývající se touto problematikou.

Praktickou část se budu snažit zaměřit na dotazník. Pokusím se zjistit, zda lidem vadí prostituce u silnice, jestli si myslí, že prostituce ubývá nebo přibývá, jestli se ve svém okolí setkávají s prostitucí. Dále se budu snažit zjistit, zda znají nějakou osobu, která se prostitucí živí a jestli někdy těchto služeb využili.

Annotation

Prostitution is perceived as negative pathological phenomenon in our society. This thesis aims to discuss the prostitution as a social problem with which is associated psychological and health problems and, in particular crime. Socially pathological phenomena are not just adults, but unfortunately adolescents and minors. The work is mainly focused on health, criminal and legal aspects of prostitution and tries to outline the opportunities for prevention. Specifies organizations dealing with this issue.

The practical part I will try to focus on the questionnaire. I will try to find out whether people resent prostitution at the road, if he thinks that prostitution is decreasing or increasing, whether in your neighborhood encounter with a prostitute. I will also try to determine if they know of a person who is alive and prostitution if they ever take advantage of these services.

Klíčová slova

Prostituce, násilí, sociální dopady, kuplířství, sex, pohlavní nemoc, prevence

Keywords

Prostitution, violence, social impact, pimping, sex, venereal disease, prevention

Obsah

TEORETICKÁ ČÁST

Úvod.....	7
1. Prostituce a její definice.....	8
2. Dějiny prostituce	9
2.1. Starověk	10
2.2. Středověk	12
2.3. Novověk.....	13
2.4. Období světových válek.....	14
2.5. Prostituce v Čechách.....	15
2.6. Současnost	16
3. Formy prostituce	18
4. Aspekty prostituce.....	21
4.1. Zdravotní aspekty	21
4.2. Kriminální aspekty.....	24
4.3. Právní aspekty.....	29
5. Sexuální deviace související s prostitucí.....	30
5.1. Deviace v aktivitě	31
5.2. Deviace v objektu	34
6. Příčiny a motivy prostituce	37
7. Prevence prostituce	39
7.1. Rozkoš bez rizika.....	40
7.2. La Strada	41
PRAKTICKÁ ČÁST	
8. Metodika a vymezení	42
9. Výsledky a vyhodnocení výsledků	43
10. Diskuze	46
Závěr	48

Literatura	49
Summary	52
Přílohy	53

Úvod

Jako téma bakalářské práce jsem si vybrala prostituci z toho důvodu, že tato problematika je v současnosti stále aktuální a hodně diskutovaná. Chtěla jsem vědět, z jakého důvodu se ženy rozhodly pro toto povolání, jaké jsou jejich rizika a kde jim popřípadě mohou pomoci. Skoro všichni lidé vidí za prostitutí pouze ženy, které jsou především romské národnosti, ale nikdo z nich už neví, proč to dělají. Většina žen provozuje prostituci kvůli své rodině, především dětem, aby jim zajistila lepší budoucnost. Samozřejmě jsou i ženy, které jsou schopny kvůli penězům zaprodat i své dítě. V současné době dochází k vytváření nových trendů v této oblasti. Rozvíjí se různé nové formy prostituce, a i když je to realita tvrzená stále kolem dokola, prostituce opravdu patří mezi nejstarší řemesla světa. Ženy provozující sex za peníze, se objevují ve všech vrstvách naší společnosti. Od žen z chudinských čtvrtí, které mnohdy nemívají ani základní vzdělání, jejichž život se točí kolem pasáků, a které trpí drogovou závislostí, se můžeme dostat až k vysokoškolsky vzdělaným ženám, které žijí v luxusních pražských bytech a prostituováním řeší pouze svou finanční situaci.

Každá společnost se musela s prostitucí vyrovnávat. Některá ji bez problémů tolerovala, jinde byla zatracována. Doložený počátek prostituce se datuje už od starého Řecka a provází lidskou společnost až do současnosti. Ve starověku byla prostituce brána jako inspirace, zosobněná takzvanými hetérami, řeckými kněžkami lásky, které měly za úkol podporovat umělce, vést s nimi společenský dialog, být dobrou hostitelkou a tanečnicí. V dnešní době je bohužel prostituce pouze sexuální službou na různé úrovni a většinou je silně provázána s nějakým dalším sociálně patologickým jevem ve společnosti.

Cílem mé práce je získat co nejvíce informací o této problematice, abych se v rámci svého studia sama seznámila se všemi sociálními a právními aspekty tohoto tíživého tématu.

Práce je rozdělena na dvě části. První část práce je teoretická a obsahuje osm kapitol. Budu se zde například zabývat historickým vývojem prostituce, společenským aspektům, nastíním základní příčiny. Poslední a nejdůležitější kapitola bude pojednávat o prevenci a organizacích zabývajících se tímto problémem. V teoretické části budu vycházet z dostupné literatury a odborných článků.

Ve druhé praktické části budu vycházet z výsledků dotazníků, které porovnam s teoretickou částí. Jak už jsem nastínila, ve druhé praktické části se věnuji zpracování výzkumu. Využila jsem kvantitativní techniky, tedy formu dotazníku.

1. Prostituce a její definice

Lidé prostituci vnímají jako negativní patologický jev v naší společnosti. Autorka Marešová popisuje sociálně patologický jev jako nejzávažnější poruchu v chování mládeže, která se projevuje jako narušení sociálních i trestněprávních norem. Ženy, které poskytují sexuální služby za peníze, jsou vystavovány mnohým zdravotním rizikům, psychickým i sociálním dopadům.

O tom co dělá prostitutka, má jasno každý školák. Je-li i trochu přemýšlivý, vnímá dokonce i to, že „šlapání“ je vcelku výnosná činnost. Prostituce může být registrovaná, tajná nebo trpěná bez jakýchkoli legislativních omezení. Může být pravidelná, prováděná jako jediné zaměstnání prostituujícího se, nebo příležitostná, prováděná jako doplňková činnost. (Lenderová, 2002).

Prostitutka je symbolem hříchů. Současně je však ve většině společenství chápána jako záruka a prostředek k upevnění morálky a manželství. (Ringdal, 1997).

Autor Chmelík říká, že prostituce je jev, který patří k životu společnosti už od starověku a je si jistý tím, že ji nelze trvale vymýtit. V podstatě je pozůstatkem po původním stavu, v němž člověk žil v prvobytně plánované společnosti, v níž bujela volná láska, bez pevných rodinných vazeb.

Miroslav Mitlöhner definuje prostituci jako chování spočívající v poskytování sexu za peníze a jinou odměnu, jakou jsou třeba dárky, protekce a protislužby.

„Podle teorie labelingu¹ je prostituce výsledkem sociální deviace, spojené s nesprávnou interpretací a s nesprávným hodnocením sociální normy“.¹

Pojmy prostituce a obchodování s lidmi jsou totožné, jelikož prostituce vždy porušuje lidská práva a je ekvivalentem k otroctví a základní formou útlaku žen. Z toho pak vyplývá, že všechny ženy, které se účastní prostituce, jsou oběťmi trestného činu.²

---

¹ DUBSKÝ, Josef a Lukáš URBAN. *Sociální deviace*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005. ISBN 80-7251-202-1. str. 57.

V knize *ulice-silnice-dálnice* se píše, že „uznání prostituce jako povolání, zahrnutého do sociálních sítí, se jeví jako nezbytný požadavek, který si klade preventivní práce v oblasti obchodu se ženami“.³

Podle autora Pastora by k vyřešení situace pomohlo důsledné využívání stávajících norem a dostatečná vůle ze všech stran.

2. Dějiny prostituce

Prostituce není univerzální, neexistuje ve všech společnostech a nezaujímalá vždy a všude stejné místo. (Ringdal, 2000). Každá společnost se musela s prostitucí vyrovnávat. Některá ji bez problémů tolerovala, jinde byla zatracována. Prostituce se však neuvěřitelně přizpůsobovala mravům a názorům své doby. Dostávala se do zákoníků, mohla se stát i součástí náboženských obřadů. (Pay, 1992). Nejvíce se vyskytovala zejména v průmyslových městech a městech, která byla závislá na velkém počtu tzv. pendlujících migrantů, kteří se po několika týdnech vraceli do svých domovských obcí. (Myška, 2006). V Římě tomu tak bylo za císařství, v USA v období Divokého západu, v Japonsku v 18. století. Volná láska byla považována za posvátnou a přirozenou, stejně jako jídlo a pití. Dívka, která upřednostňovala volnou lásku, byla zasvěcená bohům. (Chmelík, a kol., 2003).

Prostituci můžeme jak ve staré, tak i v dnešní době rozdělit do tří forem podle období života národů, a to na:

- Prostituci pohostinnou
- Prostituci posvátnou (náboženskou)
- Prostituci legální (zákonem uznanou)

Autor Dufour říká, že „pravá prostituce se na světě objevila téhož dne, kdy žena sama, dobrovolně a z vlastní vůle prodala samu sebe jako zboží a tento obchod se stal závislým na nejrůznějších okolnostech a podmínkách.“⁴

---

² STRÍTECKÝ, Vít a Daniel TOPINKA. *Obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování v teorii a praxi*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2013. ISBN 978-80-87558-11-9. s. 18

³ *Ulice - silnice - dálnice*. Praha: ProFem, c1996. str. 7.

⁴ DUFOUR, Pierre. *Dějiny prostituce*. Olomouc: Fontána [Olomouc], 2003. ISBN 80-7336-056-X. str. 11.

Za první prostitutku můžeme označit kněžku. Objevuje se v mezopotámském eposu, který je starý čtyři tisíce let. Epos byl pojmenován po hlavním hrdinovi, který se jmenoval Gilgameš. Gilgamešův epos, který vznikl v době starobabylonské 1800 let př. Kr. je tedy nejstarším příběhem o prostituci v dějinách. (Ringdal, 2000).

O prostituci se také můžeme dočíst ve Starém zákoníku. V knize Jozue, která je stejně stará jako Knihy Mojžíšovy. Zde se vypráví příběh o hodné nevěstce, která vyznávala jiné bohy a živila se prostitucí. Starý zákon charakterizuje prostitutku jako nestoudnou, arogantní, vyzývavou a svůdnou. Kniha Tobíášova podává svědectví o tom, že prostituce byla vykonávána v zemi, která se v době římské měla jmenovat Palestina. V Jeruzalémě prostitutky zpívaly, hrály na harfu nebo pokřikovaly na kolemjdoucí z domů s červeným označením přesně podle řeckého vzoru. (Ringdal, 2000).

2.1. Starověk

V období zlatého věku řecké kultury v Athénách a Korintu zaujímaly prostitutky důležitou společenskou úlohu. Prostituce se prováděla ve všech možných podobách a bojovali s ní proti homosexualitě. Zákonodárce a filozof Solón předepsal mužům prostituci a nevěstince jako lék proti homosexualitě. Z toho důvodu nechal zřídit první nevěstinec. (Chmelík, a kol., 2003).

V Řecku byla bohyní lásky a krásy Afrodita, která měla své chrámy a sochy téměř všude. Proto milování mimo manželské lože souviselo původně s chrámem. Řecké prostitutky mohly pracovat v Afroditiných chrámech jako pomocnice nebo kněžky. Afrodita byla uctívána na dvaceti řeckých místech pod jménem Hetéra nebo Porne.

Solón, athénský básník, státník a reformátor si všiml, jak velké příjmy plynou z chrámové prostituce, a proto se rozhodl založit nevěstinec neboli dikterion. Toto zařízení nechal postavit vedle chrámu Afrodity, aby chránila i to, co se dělo v nevěstinci. Nejčastější charakteristikou řeckých prostitutek byly jejich obarvené vlasy na odstíny rusé nebo blondřaté. Obvykle se i zbavovaly ochlupení. Dalším znakem bylo líčení a křiklavě pruhované oblečení. (Pay, 1992).

V této době se zformovaly tři velké skupiny prostitutek:

První z nich byly **Dikteriady**, neboli „výstavní dívky“ z toho důvodu, že se vystavovaly v oknech bordelů. Podléhaly nižším úředníkům. Měly kontrolované a značně zdaněné příjmy, přesto patřili mezi důležité ženy. Dikteriady mohly vycházet na ulici až

večer, musely nosit oblečení určené barvy nebo jasné znamení, kterým se odlišovaly od ostatních žen. V nevěstincích byly oblečené do dlouhého průhledného závoje, který nic nezakrýval. (Pay, 1992).

Druhou skupinou byly **auletridy**, pro které neplatily tak přísná pravidla. Mohly se pohybovat volněji než dikteriady. Většinou to byly hráčky na flétnu a tanečnice, mohly být tedy považovány za umělkyně. Hrály a tančily při symposiích a různých slavnostech.

Třetí skupinou nazýváme **hetéry**, které můžeme označit za královny lehkých žen. Pro hetéry neplatily prakticky žádná pravidla, většinou se o nich mluvilo jako o přítelkyních, nebo družkách. Dokonce bývala věrná jednomu muži i několik let. Nabízí se zde úvaha, zda je můžeme označit za prostitutky. (Chmelík, a kol., 2003). Svou mocí často zastíňovaly počestné ženy. Měly i velký vliv na politiku.

S velkým nárůstem nevěstinců byly zakládány i školy prostituce. Dívky byly vzdělávány v oblasti líčení, kouzelných nápojů, učily je milostným hrám nebo jak vytěžit z lásky co nejvíce peněz.

Autor Ringdal píše, že „*Spartánské ženy měly svobodnější postavení než ženy v ostatních řeckých městech, pěstovaly sporty, nosily zbraně a pohybovaly se volně. Ve Spartě bylo mnohem méně prostitutek než na jiných místech v Řecku.*“⁵

Spartané, na rozdíl od Athéňanů si nedovolovali žádné zvrácenosti. Prostitutky ve Spartě byly téměř zbytečné, protože Spartské dívky se rády oddávaly nezavázanostem, aniž by jim za to někdo platil.

Naopak v Římě byl sex za peníze nebo zdarma provozován v divadlech nebo elegantních lázních. Nevěstince, které se nazývaly Lupanarie se nacházely před městskými hradbami nebo těsně za nimi. Jen pár vybraných prostitutek se smělo účastnit veřejného života. Nejvzdělanější prostitutky často přijímaly zákazníky doma, po domluvě nebo po vzoru řeckých hetér. V nevěstincích pracovali jak svobodní Římané, tak i otroci, ženy i muži. Žena, která vydělávala peníze, se říkalo meretrix. Byla registrována ve veřejné kartotéce prostitutek a platila daně. Registrace se prováděla tak, že dívka udala své jméno, věk, místo narození, nové umělecké jméno a taxu, kterou chtěla dostávat za svou práci.

---

⁵ RINGDAL, Nils Johan. *Nejtěžší povolání světa: kapitoly z dějin prostituce*. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 80-7239-046-5. str. 61

(Pay, 1992). Svobodné prostitutky a otrokyně se chtěli od sebe lišit tím, že si barvily vlasy, líčily se červeným krémem a oblékaly se do hedvábí. (Ringdal, 2000).

V dobách císařského Říma se velice rychle rozšířila mužská prostituce, která byla hodně oblíbená. Dobře se dařilo i neorganizované mužské prostituci, jelikož se na ulici nemuseli tolik starat o svou bezpečnost na rozdíl od žen. Nejvíce se dařilo prostitutům, kteří byli zároveň tanečníky a herci.

Ojedinele se zde vyskytovaly i bordely, které byly specializovány na sadomii. Zákazníci zde měli k dispozici cvičené psy, opice nebo osla, který způsoboval bolest svými kopyty. (Bassermann, 1993). Pokud bylo římské nevěstce více než třicet let, musela se poohlížet po novém zaměstnání. Kolem roku 18-17 před n. l. vznikly mravní zákony císaře Augusta. Tyto zákony zavedly dělicí čáru mezi ženami, k nimž se bylo možno přiblížit, a ženami ostatními. Zákon se netýkal pouze nevěstek, které provozovaly své řemeslo. Pokud toho řemesla zanechaly, provdaly se a bývalý zákazník se k nim přiblížil, znamenalo to spáchání trestného činu porušení cudnosti. V roce 100 n. l. bylo za císaře Trajana v Římě napočítáno 32 000 prostitutek. (Bassermann, 1993).

2.2. Středověk

Středověk je období křesťanství, založené na božské a lidské morálce, které chtělo očistit mravy. Na prostitutky se nahlíželo jako na hříšnice, které milostí a pokáním mohly dojít ke spasení. Prostitucí se zabývaly i koncily, především koncil elvirský. Například každá žena, i když byla nevěstkou, měla být přijata do církve, pokud se provdala za křesťana. Církev se snažila, aby se v nové křesťanské obci striktně zachovávala cudnost. (Pay, 1992). Největším odpůrcem prostituce byl Ludvík IX.

Církev se s prostitucí musela nakonec smířit. Na druhé straně jí z toho plynuly určité výhody, kterými byly například obrovské příjmy z daní. Po styku s prostitutkami toužili měšťané, řemeslníci, ale i duchovní.

Pro vojáky, cestující a zámožné měšťany byly zřízeny tzv. zábavní domy. Ve středověkém vojsku byl zájem o ženy ještě vyšší než mezi duchovními. Tyto ženy nebo dívky byly vždy pod přísným dozorem jednoho muže, který je měl hlídat a vést k práci. Musely vařit, prát, zametat, čistit latríny, starat se o nemocné, nosit jídlo apod. Výstižné pojmenování by pro ně bylo – vojandy. (Chmelík, a kol., 2003).

Ve středověku bylo zakazováno zřizovat nevěstince v blízkosti kostelů, hřbitovů a klášterů. Nevěstince byly téměř všude majetkem města nebo knížete. Soukromé nevěstince byly výjimkou a vzbuzovaly stejně jako jednotlivé volné a domácké nevěstky nelibost úřadů. Všeobecně vládla zásada přijímat do nevěstince jen ženy v městě cizí, svobodné a křesťanky. Děvčata mívala nejčastěji jména podle svého rodiště nebo původu. V kostele měly prostitutky vyhrazeny zvláštní místo.

Středověká prostituce měla také své nejznámější světice a patronky, bývalé prostitutky, jejichž svátek nevěstky slavily a k nimž se v bídě a nemoci modlily. Byla to především Maria Magdalena, která byla ztotožňována s velkou evangelickou kající, která vedla na svém zámku Magdalónu 14 let hříšný život⁶.

Ve všech bordelech kladli důraz na vaginální soulož s ženou na zádech a mužem nad ní. Podle křesťanské nauky to byl jediný bohem schválený způsob jak v nevěstincích, tak v manželství. Orální sex byl považován za nehygienický a anální za velký hřích. (Ringdal, 1997).

Ringdal dále píše, že se prostitutky od raného středověku odlišovaly od ostatních žen dlouhým rozparkem po stranách šatů, aby bylo vidět, jaké mají nohy. Chodily bez klobouků. Stužka byla symbolem prostituce.

V pozdním středověku stále více rostlo skupinové znásilnění. To hrozilo hlavně ženám, které se v neobvyklých hodinách procházely ulicemi. V bibli se sexuální násilí nachází již v první knize Mojžíšově.

2.3. Novověk

Na počátku 15. století se konal koncil v Kostnici. Zde se ve velmi vysokém počtu scházely prostitutky, neboť tam měly svou nejvěrnější klientelu – vojáky, učence, hodnostáře a duchovní. Hodně lidí přesídlovalo do Říma a mezi nimi byly i kurtizány – vzdělané a emancipované ženy, které uměly číst, psát, zpívat. Mohly být viděny na nejznámějších obrazech a sdílely i osudy literárních postav. Kurtizány si vybíraly tu nejlepší klientelu, najímaly si luxusní byty a žily v přepychu. I v tomto období se města snažila vytlačit prostituci pouze do určitých částí měst. Prostitutky měly k dispozici dva lékaře, aby se zabránilo šířící se epidemii syfilis. (Chmelík, a kol., 2003).

---

⁶ Stanislav Kostka Neumann: Dějiny lásky 3 (Kapitola sedmá. Středověká a renezanční prostituce) - elektronická knižnica. Zlatý fond denníka SME [online]. Copyright © 2006 [cit. 12. 12. 2016]. http://zlatyfond.sme.sk/dielo/5037/KostkaNeumann_Dejiny-lasky-3/7

Syfilis se poprvé objevil mezi francouzskými vojáky v Neapoli v roce 1495. Poté se dál šířil do Evropy. V tomto roce vydal císař Maxmilián Habsburský dekret, prohlašující toto onemocnění za výsledek nemorálního chování společnosti. Lidé nechápali, jak se nemoc šíří. Mysleli si, že se šíří jídlem, mateřským mlékem, vzduchem a oděvem. Ženy s touto nemocí byly počátkem 16. století vyhnány z města. (Ringdal, 1997).

Za Jana Kalvína se prostitutky musely vzdát svého řemesla, jinak byly vypovězeny ze Ženevy. Navrhl i trest smrti za prostituci, zákon ale nebyl přijat.

Autor Ringdal píše, že v 50. letech 16. století byla většina veřejných sexuálních institucí uzavřena. „*Prostitutky, které chtěly zanechat řemesla, měly možnost žít v tzv. Magdalénských domovech, kde se měly soustředit na postupnou změnu k roli manželky a matky*“.⁷

Roku 1687 Ludvík XIV. vydává nařízení, která hrozí kuplířům a majitelům bordelů nejpřísnějšími tělesnými tresty a pokutami.

Další velkou odpůrkyní prostituce byla Marie Terezie. Ta vydávala mravnostní zákony, nařízení a vytvořila velkou skupinu strážců mravnosti. Provozování nejstaršího řemesla bylo trestáno stříháním vlasů, nucenými pracemi a dokonce i popravami. Ty, které se přesto odvážily v prostituci pokračovat, musely vymýšlet různé triky – převlékaly se za vídeňské pokojské a pracovaly v počestných domech, kam mravnostní policie nemohla. (Chmelík, a kol., 2003).

2.4. Období světových válek

Autor Chmelík říká, že v době světových válek začaly nevěstince zanikat. Oblíbené byly hodinové hotely a tajná prostituce. Novinkou byl pojízdný nevěstinec tzv. „polní puff“, s pečlivě oddělenou částí pro důstojníky a pro mužstvo. Prostitutky se velmi často využívaly jako informátorky, které byly nasazené na důstojníky a vojáky. Potulná prostituce nebyla trpěna kvůli tomu, aby se vojáci nenakazili pohlavní chorobou. Na začátku války se uvažovalo o naprosté zdrženlivosti vojáků. Za druhé světové války už takové iluze neměli. (Bassermann, 1993).

Nejznámější vyzvědačkou byla Mata Hari. „*Když vypukla první světová válka, seznámila se v Holandsku s agentem, který jí naverboval do služeb německé rozvědky. V Paříži později přijala obdobnou nabídku Francouzů a stala se agentkou na dvě strany.*

---

⁷ RINGDAL, Nils Johan. *Nejtěžší povolání světa: kapitoly z dějin prostituce*. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 80-7239-046-5. str. 177.

*V lednu 1917 se Francouzům dostala do rukou šifra, která ji prozradila. Dne 13. února byla v jednom z pařížských hotelů zatčena. Soud, který se konal za zavřenými dveřmi, ji obvinil ze smrti 50 tisíc vojáků a odsoudil ji k trestu smrti“.*⁸

Před 1. světovou válkou byla snaha prostituci ovládnout stanovením řádu a pravidel. Byl požadován zákaz prostituce a trestní stíhání prostitutek. V letech 1906- 1919 byla v Dánsku, Francii, sovětském Rusku a ve Švédsku zrušena povinná registrace prostitutek a rovněž zavření bordelů. Okolo první světové války se začal objevovat obchod s bílým masem. (Bassermann, 1993).

Za druhé světové války japonští velitelé nutili své svěřence k sexu s prostitutkami, aby se zbavili stresu a uvolnili se. Vojáci však měli raději obyčejné dívky, které s nimi šly zadarmo z obdivu nad jejich uniformami. V tomto období byly prostitutky hlídány americkými doktory, díky kterým bylo menší riziko nákazy pohlavní nemoci. Velmi nelidsky a brutálně se vypořádávalo s prostitucí nacistické Německo, které zavíralo prostitutky a pasáky do koncentračních táborů výjimkou byli tzv. Einsatzfrauen, které doprovázely vojáky.⁹

Po válce byl sex a prostituce prováděny v bytech a apartmánech za pomoci telefonních linek. Tento přístup byl nebezpečnější a hůře dostupný než kterýkoliv dřívější. (Chmelík a kol., 2003).

2.5. Prostituce v Čechách

Do českých zemí se prostituce rozšířila z Německa a také z Francie. Postavení ženy v Čechách bylo vždy jiné než postavení u slovanských národů. Činnost prostitutek zákon neumožňoval, pouze trpěl. V 15. století musely lehké ženy v některých městech nosit na rameni žlutou pásku, která symbolizovala hanbu. Největší svobodu měli prostitutky v Čechách asi ve 14. století. V českých a moravských městech měly své ulice a svá stálá místa. První nevěstince v Praze se zmiňují ve 14. století. Nejvíce jich bylo na Starém Městě. (Pay, 1992).

V období husitských válek byly všechny prostitutky z Prahy vyhnány a nevěstince zbořeny. Za dob Zikmunda Lucemburského se začala prostituce zase rozvíjet. Bylo

---

⁸ Den, kdy byla popravena slavná špiónka Mata Hari | i60.cz. Portál pro aktivní seniory | i60.cz [online]. Copyright ©2015 i60.cz [cit. 10. 12. 2016].

<https://www.i60.cz/clanek/detail/2250/den-kdy-byla-popravena-slavna-spionka-mata-hari>

⁹ ČUMPELÍKOVÁ, Lucie. Bakalářská práce. *Prostituce- přetrvávající sociálně patologický jev*. UK HTF, 2011. str. 23

nařízeno, aby všechny prostitutky měly viditelné označení. (Chmelík a kol., 2003). Podle autora Paye bylo nejvíce nevěstinců za panování Rudolfa II. zejména na Újezdě a v Podskalí.

Prostituce přežila i třicetiletou válku i hrozná morová epidemie konce 17. a počátku 18. století. V této době byla prostituce tolerována, aniž by musela veřejná moc nějak výrazně zasahovat. Nejvíce se objevovala v Liberci, Mostě a Kladně. Policie tolerovala veřejné domy, jejichž „zaměstnankyně“ docházely na pravidelné lékařské prohlídky, byly ochotné spolupracovat a byly evidovány. (Chmelík a kol., 2003). Každá prostitutka v Praze vlastnila zdravotní knížku se svou podobiznou a měla povinnost chodit pravidelně na lékařské prohlídky. Pokud se zjistilo, že je dívka nakažena, zdravotní knížka jí byla odebrána a navracena až v momentě, kdy prostitutka byla uzdravena. Léčení si prostitutka musela hradit sama.¹⁰

„S prostitucí šly vedle alkoholismu ruku v ruce i nejrůznější další činy, odporující zákonům. V období před první světovou válkou přinášely ostravské noviny zprávy o rozmáhajícím se kuplířství a obchodu s bílým masem.“¹¹

V roce 1922 prosadila Alice Masaryková zákon o prostituci, který odstraňoval policejní a správní dozor nad prostitutkami a zakázal zřizování i udržování nevěstinců.

V období komunismu byla prostituce u nás regulována souborem represivních trestněprávních a správních předpisů. Veřejnost byla ubezpečována, že prostituce byla v socialistické společnosti zcela vymýcena. Po pádu totalitního režimu jak uvádí Bassermann, nastal explozivní nárůst prostituce v Praze i ostatních městech. Nabídka erotických služeb byla a je orientována především na cizince.

2.6. Současnost

Prostituce se během posledních pár let v České republice rozrostla. Důvodem je liberální přístup k její problematice, k partnerským vztahům nebo výchova v rodině. Na mezinárodních silnicích provozují toto řemeslo ženy v podstatě celý rok. Dále se prostituce vykonává v zábavných podnicích, hotelech, doma v soukromí či v pronajatých bytech. Prostitutky se zejména zaměřují na cizince nebo podnikatele. Hlavní myšlenkou dnešního

¹⁰ ČUMPELÍKOVÁ, Lucie. Bakalářská práce. *Prostituce- přetrvávající sociálně patologický jev*. UK HTF, 2011. str. 26.

¹¹ MYŠKA, Milan. *Kněžky Venušiny, aneb, Z historie prostituce v průmyslovém velkoměstě*. Ostrava: Repronis, 2006. Ostravica. ISBN 80-7329-117-7. str. 34.

prostituování je dosažení co největšího zisku, ze kterého ovšem profitují další osoby, kuplíř (Chmelík a kol., 2003).

Autorka Malinová hovoří o tom, že současná společnost na jedné straně prostituci toleruje, bere ji jako jakékoli jiné povolání, ženy jsou považovány za oběti a na druhé straně se bojí šíření sexuálně přenosných nemocí a snaží se toto chování kriminalizovat a zakazovat.

V roce 2007 přijaly města jako Praha a Dubí (okres Teplice) úplný zákaz pouliční prostituce. Pokud bude tato povinnost porušena, hrozí peněžitá pokuta do výše 30 000 Kč. Prostitutky ale velice často nemají jak zaplatit, a tak jim vzniká dluh u orgánu veřejné správy.

V roce 2009 v Čechách prostitovalo celkem kolem 10 000 žen a 1 000 mužů. Uvádí se, že prostituující osoby jsou schopné vydělat za rok 9 miliard korun.¹²

Nový Trestní zákon zavedl další trestný čin související s problematikou obchodování s lidmi, respektive se sexuální formou vykořisťování a tím je prostituce ohrožující mravní vývoj dětí (§ 190 TZ). V roce 2010 byl zjištěn pouze jeden případ páčání tohoto trestného činu. V roce 2011 nebyl zjištěn ani jeden případ podezření ze spáchání tohoto trestného činu.¹³

V roce 2013 vláda Jiřího Rusnoka odmítla návrh zákona o toleranci poskytování sexuálních služeb.¹⁴

Podle výroční zprávy neziskové organizace Rozkoš bez rizika došlo v roce 2015 k uzavření několika klubů a poklesu počtu žen v některých sex klubech. Naopak dlouhodobě sledují rozšiřování počtu privátních podniků, tedy soukromých bytů, kde ženy poskytují své služby. Zejména v důsledku vymáhání vyhlášek proti prostituci zaznamenali změny v působení žen pracujících tzv. na trase, tedy u silnic, na parkovištích apod. Ženy pracovaly více skrytě, přecházely pracovat do jiných městských částí v důsledku udělených zákazů pobytu apod. Městské vyhlášky a represivní přístup komplikují sociálním pracovnícům jejich vyhledávání a poskytování preventivních služeb.

---

¹² Prostituce - legalizovat, nebo kriminalizovat?. In: Fenomén [online]. 2009 [cit. 2013-04-01]. <http://www.stream.cz/fenomen/298608-fenomén-prostitute-legalizovat-nebo-kriminalizovat>

¹³ Národní strategie boje pro obchodování s lidmi

¹⁴ http://zpravy.idnes.cz/zakon-regulace-legalizace-prostitute-sexbyznys-fuw-/domaci.aspx?c=A160719_172156_domaci_jkk

„V průběhu roku 2015 se neustále v Poslanecké sněmovně ČR odkládalo projednání navrhovaného zákona o regulaci prostituce, který už v roce 2014 prošel prvním čtením“¹⁵.

Když vše shrneme, tak zjistíme, že prostituci se nikomu a nikde na světě dosud nepodařilo s trvalým úspěchem zakázat.

3. Formy prostituce

Nabízené sexuální služby lze rozdělit podle úrovně a prostředí prostituující osoby na několik typů. Všechny uvedené formy prostituce jsou úzce spojeny s internetem, kde lze nalézt stovky odkazů na erotických stránkách, které se vztahují k nabízené prostituci a pornografii. (Chmelík, a kol., 2003).

Silniční a pouliční

Jedná se o nejrozšířenější, nejproblémovější a nejrizikovější skupinu. Věk prostitutek je zpravidla nízký, pohybuje se mezi 15-20 lety. Zastoupení nezletilých dívek není výjimkou. (Trávníčková, 1995). Tyto prostitutky jsou velmi často mentálně zaostalé, sociálně nevyspělé, mají nízkou intelektuální úroveň a stupeň vzdělání. (Chmelík, a kol., 2003). Neznají cizí jazyk, ovládají pár účelových slov. Nabízejí levný, rychlý a anonymní sex. Proto se také u nich nejčastěji vyskytují pohlavní choroby a různé trestné činnosti. Lékařským prohlídkám se obvykle vyhýbají a pohlavní choroby léčí málokdy. Podle Trávníčkové mají tyto prostitutky své pasáky a maximální doba pobytu na jednom místě bývá dva měsíce.

Autorka Trávníčková ve své knize říká, že „silniční prostitutky působí na trase mezinárodních silnic v příhraničních oblastech. Proslulá je trasa E 55- Dubí, Teplice, Cheb.“¹⁶ Své služby nabízejí na okrajích silnic a na odlehlých parkovištích. Na místo jsou doprovázeny pasákem. Lepší prostitutka nabízí své služby na silnici, ale odjede se zákazníkem do zapůjčeného bytu.

V Praze a dalších větších městech působí prostitutky pouliční. Pracovní doba se odvíjí od ročního období a přizpůsobuje se nočnímu životu. Pasák, který jim dělá hlídače nebo zprostředkovatele, získá polovinu zisku, někdy i více. (Trávníčková, 1995). V Nizozemí

¹⁵ Výroční zpráva R-R 2015

¹⁶ TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995. str. 67

jsou pouliční prostitutky většinou samostatné, avšak závislé na drogách. „*K provozování této prostituce je určena zóna (blízko průmyslové a částečně obytné aglomeraci) a čas (22:00 – 07:00 hod.)*“.¹⁷

Bytová

Prostituce je provozována buď ve vlastních bytech, kuplířských nebo propůjčených privátech. Zákazníci jsou z drtivé části tvořeny cizinci a stálou klientelou. Věkové rozmezí je od 19 až do 40 let. (Trávníčková, 1995). Klient může zaplatit i podobou daru a může se zdržet i několik dnů, pokud zaplatí všechny výdaje, které jsou s pobytem spojené. Do této formy prostituce lze zařadit i prostituci dětskou. Velmi často je zde přítomna i třetí osoba, kterou může být manžel, který vystupuje jako kuplíř vlastní ženy nebo dětí. Obvykle se jedná o poskytování hromadného sexu. (Chmelík, a kol., 2003). Typickým jevem této formy prostituce je četná majetková trestná činnost, ohrožování mravní výchovy dítěte, zdravotní, sociální a kriminální rizika.

Hotelová

Hotelovými prostitutkami jsou převážně osoby s vysokým vzděláním, kultivovaným vystupováním, jsou výbornými společnicemi a ovládají alespoň jeden cizí jazyk. Jejich klientela není stabilní. Většinou jsou tyto služby nabízeny cizincům. Na této prostituci se přizívají taxikáři, recepční, ochranka a jiné osoby. (Chmelík, a kol., 2003).

Privátní

Jedná se o prostitutky s vlastní malou a početně omezenou klientelou. Mohou se taktéž nechat vydržovat pouze jedním partnerem. (Trávníčková, 1995). Tuto formu prostituce vykonávají ženy na úrovni, které jsou atraktivní, vzdělané a schopné klienta reprezentovat při jeho společenských akcích. Samozřejmostí je osobní lékař a luxusní úroveň služeb pro krásu.

Dětská

Považovaná za nejnebezpečnější formu prostituce z toho důvodu, že kuplíři a organizátoři dětské prostituce si jsou vědomi toho, že se dopouštějí trestné činnosti. (Chmelík, a kol., 2003). V české republice je postihována podle ustanovení §204 trestního zákona o trestném činu kuplířství.

---

¹⁷ RAJMAN, Jindřich. Časopis *Kriminalistická společnost*. 2/1995, Praha. str. 12

Dětská prostituce je i součástí sexuální turistiky. Existují cestovní kanceláře specializované na prodej zájezdů do exotických destinací. Zde je nabídka dětí provozující prostituci vysoká a poměrně tolerovaná. (Vaničková, 2005).

Záškoláctví, či úplné absence školní docházky vede k nedostatku kontaktu s vrstevníky, k deficitu základních sociálních dovedností, informací z oblasti výchovy ke zdravému životnímu stylu, sportovních aktivit atd. Jsou i případy, kdy děti provozují prostituci z vlastního rozhodnutí, za účelem získání finančních prostředků. (Chmelík, a kol., 2003). Svoji prostituční dráhu neopouštějí a dále se pohybují ve světě, který dobře znají. Dětská prostituce se jim jeví jako přirozená činnost a součást života. (Vaničková, 2005).

Podle autorky Vaničkové je dětská prostituce „riziko předčasných těhotenství, spontánních potratů a porodů nechtěných dětí, které jsou v některých případech zabíjeny, odkládány na ulici či do kojeneckých ústavů“.¹⁸

Dětská prostituce je provázena jak sexuálním násilím, tak i fyzickým a psychickým. Současně naplňuje všechny formy syndromu zneužívaného a zanedbávaného dítěte. Důležité je zdůraznit význam lékařských a preventivních prohlídek dětí, věnovat pozornost častému střídání lékařů, záškoláctví a drogové scéně. (Vaničková, 2005).

„V české republice se dětská prostituce soustřeďuje zejména do velkých měst- Praha a Brno, ale také do příhraničních oblastí se Spolkovou republikou Německo, Rakouskem a v ojedinělých případech i do blízkosti česko-polské hranice“.¹⁹ Dětská prostituce je úzce spojena s dětskou pornografií.

Barová

Forma prostituce, která se vykonává v různých sex barech, erotických podnicích nebo „masážních salónech“. Prostitutky jsou velmi často cizinky a jsou obvykle donuceny k vykonávání této činnosti. Tato forma prostituce bývá nebezpečná. V počátečních fázích, kde byly ženy k prostituci zláhány podvodem, dochází k znásilnění, vydírání, obchodu se ženami a další trestné činnosti.

Některé podniky například nabízí jen ukrajinské dívky nebo ženy z Thajska, Afriky, Kuby. Dříve se většina zahraničních prostitutek zdržovala v české republice nelegálně. Nyní má řada z nich pracovní vízum (profese tanečnice, masérka...), některé žádají o azyl

---

¹⁸ VANIČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. Praha: Grada, 2005. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1138-9. str. 63

¹⁹ VANIČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. Praha: Grada, 2005. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1138-9. str. 67

nebo jsou provdány za českého občana. V těchto nočních podnikách se mohou skrývat pohřešované osoby nebo cizinci bez platných dokladů. (Šugrová, 2009, diplomová práce)

Homosexuální

Podle autora Chmelíka je tato prostituce poskytovaná především chlapci ve věku kolem 18 let. V řadě případů nemusí být nutně provozována muži s homosexuálním zaměřením, ale i mezi heterosexuálními mladými muži, kdy má spíše „komerční“ charakter. Prostituuující jedinci obvykle pocházejí ze sociálně slabých nebo rozvrácených rodin. Mezi homo prostitutky jsou velmi rozšířeny závislosti na drogách, automatech či alkoholu, z čehož plyne vysoké riziko šíření pohlavních chorob včetně nemoci AIDS.

Autorka Vaníčková potvrzuje, že prostitutky nebývají homosexuálové, ale praxe je vnímána jen jako byznys a neztotožňuje se s jejich sexuální orientací. Společnou charakteristikou prostitutek bývá vyrůstání bez otce nebo v dysfunkční rodině anebo v rodině se silnou dominancí jednoho rodiče. Dále uvádí, že mnoho z nich bylo v období puberty homosexuálně zneužito a tím dochází následně k rozvoji prostituční dráhy.

Někteří prostitutky vyjíždějí za hranice (Německo, Holandsko.), kde pracují ve veřejných domech nebo točí pornofilmy. Řada z nich své klienty nenávidí a často chodí „po práci“ za prostitutkami. (Šugrová, 2009, diplomová práce).

4. Aspekty prostituce

4.1. Zdravotní aspekty

Trestní zákon nám říká, že postihuje každého, kdo vydá jiného, a to buď úmyslně, nebo z nedbalosti, nebezpečí pohlavní nákazy. (Mittlöhner, 1999). Jednou z nejrizikovějších skupin z hlediska nákazy a dalšího možného šíření sexuálně přenosných onemocnění jsou homosexuální prostitutky, osoby závislé na drogách, osoby provozující rizikový sex na ulici a silnici a jiné. U těchto prostitutek se vyskytují pohlavně přenosné nemoci a HIV/AIDS právě proto, že nemají například možnost donutit své klienty k používání prezervativu. Přizpůsobení se nárokům klienta v určitých případech znamená i vyšší výdělek. Podle Matouška, je účinnou metodou, jak šířit zásady bezpečného sexu mezi prostitutkami terénní sociální práce. Diagnóza a léčba sexuálně přenosných chorob jsou nezbytnou

součástí prevence HIV. Mezi časté pohlavně přenosné nemoci patří syfilis (příjice), kapavka, chlamydie, HIV/AIDS a další...

Syfilis

Vysoké horečky a syfilitický vřed vyskytující se obvykle na pohlavních orgánech představuje bránu pro vstup viru do chorobou oslabeného těla. Člověk, který trpí syfilidou má až 500krát vyšší pravděpodobnost přenosu viru HIV. (Matoušek, 2010). Syfilis se projeví až po několika týdnech ne příliš výraznou a svědící vyrážkou po těle. Pokud se toto stádium bude ignorovat, pak mohou lidé celá léta žít bez příznaků, ovšem jako nosiči nákazy a nemoc v nich může účinně pracovat.

Mezi pozdní důsledky patří poškození centrální nervové soustavy, poškození velkých tepen a různé jiné následky, které mohou vést i ke smrti. Včasně léčené syfilis mívá minimum pozdních komplikací. (Mitlöhner, 1999).

Léčba spočívá v rychlém potlačení infekce a prevence rozvoje komplikací. Nejčastějším lékem je penicilin. Délka léčby se liší podle délky trvání choroby. Antibiotika se obvykle užívají po dobu 2 až 3 týdnů. Současně s nemocným musí být vyšetřeni a přeléčeni i všichni jeho sexuální partneři.²⁰

Kapavka

Je nejčastější vyskytující se pohlavní nemocí. Autor Mitlöhner říká, že původcem kapavky je bakterie, tzv. gonokok, která ráda žije v teplých a vlhkých oblastech lidského těla jako je vagína, děložní hrdlo, močová trubice, řitní otvor nebo jícen. Kapavka se přenáší vaginálním, análním a orálním sexem. Přenosy mimo pohlavní cestou jsou velice vzácné. Hlavním důsledkem kapavky jsou chronické záněty. Mnoho lidí může mít chronický zánět pohlavních orgánů, ale nejsou si vědomi toho, že je zánět kapavčitého původu.

Mezi příznaky patří neobvyklý vaginální výtok, který může být řídký, nažloutlý nebo nazelenalý, bolest a pálení při močení, pálení v pochvě nebo krvácení i mimo menstruační cyklus. Správná diagnóza potřebuje důkladné kultivační vyšetření, protože gonokok je velmi citlivý na vnější prostředí. Léčba není vždy jednoduchá.

---

²⁰ Syfilis | uLékaře.cz - vše o zdraví a nemoci [online]. Copyright © 2017 [cit. 5. 02. 2017]. <http://www.ulekare.cz/clanek/syfilis-1105>

„U tohoto onemocnění jsme zaznamenali nárůst s příchodem většího množství pornohereček do naší ordinace v Praze Bolzanově ulici. Oproti roku 2014 se počet infikovaných v Praze více než zdvojnásobil. Celkem se u nás léčilo na kapavku 19 osob, z toho 11 pornohereček, dále dvě naše klientky, které v pornofilmech vystupovaly občas, ostatní onemocněly kapavkou jinou cestou. Pornoherečky představovaly v naší preventivní práci obtížně zvladatelnou skupinu, vykazující mnohem vyšší ochotu riskovat, podceňující infekci, nedodržující zásady bezpečného sexu, narušující provoz střediska atd.“²¹

Chlamydie

Chlamydiová infekce je bakteriální onemocnění, které se přenáší nejen pohlavním stykem, ale také kapénkovou infekcí. V mnoha případech člověk ani nepozná, že je nakažený. U mužů bakterie vyvolává zánětlivá onemocnění pohlavních a močových orgánů. Nejvíce postihuje močovou trubici, nadvarle, konečník a oční spojivky. U žen pak postihují děložní čípek. Prvním příznakem je bolestivý vřed vyskytující se na genitáliích. U žen způsobuje infekce neplodnost, která je zapříčiněna rozpadem vaječnicků a dělohy. Ve stáří pak způsobují sníženou hybnost a bolestivost kloubů. (Mitlöhner, 1999).

Léčba chlamydiové infekce je nutná. Důležité je léčení obou sexuálních partnerů. I přes to, že člověk nepocítuje žádné obtíže, neznamená to, že nebyl chlamydií infikován. Chlamydiová infekce se léčí antibiotiky anebo chemoterapeutiky se speciálním dávkováním.

HIV/AIDS

AIDS patří mezi nejznámější infekční onemocnění. Jeho nositelem je virus HIV. Tento virus se řadí mezi tzv. pomalé viry, což znamená, že infekce se neprojeví okamžitě. HIV virus se poprvé objevil v roce 1983. Přenáší se z člověka na člověka pouze krví, nebo ejakulátem. Většina HIV pozitivních patří do skupiny homosexuálů a bisexuálů. Významným problémem je také nitrožilní narkomanie a cestování do zemí, kde je výskyt HIV mnohem větší než v České republice. HIV pozitivní lidé často chtějí mít děti. Přenos infekce z HIV pozitivní matky na dítě se pohybuje v evropských podmínkách kolem 20-30%.²² Dítě lze vyšetřit na HIV i bez souhlasu rodičů, je-li odběr důležitý pro diagnózu či terapii. Informaci o tom, že je dítě HIV pozitivní je nutné podat rodičům, ihned po dokončení testu. Rodič však není povinen informovat ostatní rodinné příslušníky, učitele a vychovatele.

---

²¹ Rozkoš bez rizika- výroční zpráva z roku 2015

<http://www.rozkosbezrizika.cz/ke-stazeni/soubory/vyrocka-rr15-web-pdf/detail>

²² MITLÖHNER, Miroslav. *Erotika a paragrafy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1999. Právo pro každého (Grada). ISBN 80-7169-691-9. s. 85.

Vyhláškou ministerstva zdravotnictví o opatřeních proti přenosným chorobám byl AIDS prohlášen za nakažlivou lidskou chorobu. Hlavním preventivním opatřením pohlavně přenosných onemocnění by měla být zlepšená sexuální výchova ve školách a větší zodpovědnost v sexuálních vztazích.

4.2. Kriminální aspekty

Prostituce u nás není trestným činem. Nemůže za ni být trestána ani prostitutka ani její zákazník. Prostituci lze postihovat pouze nepřímo (Chmelík, 2003). Kriminalita doprovází prostituci odnepaměti a v současné době prostituce patří k základním odvětvím organizovaného zločinu. Trestné činy, které s prostitucí přímo souvisejí, jsou trestný čin kuplířství, trestný čin obchodování se ženami a trestný čin zavlčení do ciziny. Další trestné činy, které doprovází prostituci, jsou ohrožování mravnosti, ohrožování mravní výchovy mládeže, ohrožování pohlavní nemocí, omezování osobní svobody, zbavení osobní svobody, znásilnění, pohlavní zneužívání, vydírání, loupež, maření výkonu úředního rozhodnutí a padělání a pozměňování veřejné listiny.

„Trestní zákon č.141/1961 Sb. (dále také jen „starý trestní zákon“) obsahoval skutkové podstaty obchodování s lidmi, která však byla tehdy omezena jen na obchod se ženami za účelem užití k pohlavnímu styku. Aby byla tato skutková podstata naplněna, musela být žena zlákána, najmuta či dopravena do ciziny. Tato skutková podstata zněla následovně:

(1) Kdo do ciziny zláká, najme nebo dopraví ženu v úmyslu, aby jí tam bylo užito k pohlavnímu styku s jiným, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.“²³

Změna této skutkové podstaty byla provedena v roce 2002. Kriminalizaci obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování provedla až novela trestního zákona č.537/2004 Sb. Protokol OSN o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi byl přijat v roce 2000. Obsahuje první mezinárodní definici obchodování s lidmi. Podle tohoto protokolu má trestný čin obchodování s lidmi tři základní složky:

1) Jednání (najímání, přeprava, přesun, ukrývání a zajištění dokladů)

---

²³ STŘÍTECKÝ, Vít a Daniel TOPINKA. *Obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování v teorii a praxi*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2013. ISBN 978-80-87558-11-9. s. 75.

- 2) Užité prostředky (hrozba použití násilí a dalších donucovacích prostředků, únosu, finančního podvodu, zneužití moci, přijetí plateb či výhod, a to za účelem získání souhlasu osoby mající kontrolu nad jinou osobou)
- 3) Záměr vykořisťovat

§ 204 Kuplířství

Zákon č. 140/1961 Sb. Říká, že Skutková podstata tohoto trestného činu nepostihuje poskytování prostituce jako takové, ale osoby, které se na činnosti prostituující osoby různým způsobem podílejí nebo z ní kořistí. Jedná se především o tzv. kuplíře, nikoliv o konzumenty těchto služeb.

Skupina provádějící kuplířství mívá většinou dva až pět členů, kteří plní různé úkoly. (Trávníčková, 1995).

1. Tipař- má za úkol vyhledávat ženy a dívky například na diskotékách, na nádražích
2. Náborář- osoba, která dívky kontaktuje a snaží se je zlákat pod různými záminkami k prostituci. Nebojí se použít násilí
3. Dopravce- ten, kdo dívky vozí na místo určení
4. Pasák, příp. kuplíř- hlídá a ochraňuje prostitutky, kořistí z jejich prostituce
5. Další osoby, které mohou z provozování prostituce nepřímo kořistit (hlídač aut, majitelé klíčů, dohazovači, osoba, která falšuje doklady (Trávníčková, 1995)

§ 246 Obchodování se ženami

Poskytuje ochranu ženám, které jsou mladší 18 let, pokud je pachatel přinutí, najme nebo dopraví do ciziny v úmyslu, aby jich tam bylo užito k pohlavnímu styku s jiným, nebo k prostituci“.(zákon č. 140/1961 Sb.)

*„Nejsnadnějším zdrojem českých obětí pro obchodování se ženami jsou oblasti s velkou nezaměstnaností a města s větším cizineckým ruchem a zvýšenou nabídkou (i poptávkou) všech druhů sexuálních služeb“.*²⁴ Mezi tyto oblasti se nejčastěji řadí severní Čechy, severní Morava, Praha a Brno. Pachatelé hledají ženy, které nejsou spokojeny se svým

---

²⁴ TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Obchodování se ženami z pohledu České republiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 80-7338-030-7.

výdělkem, nachází se v nepříznivé životní situaci a ženy poskytující sexuální služby. Psychická nedospělost a naivita je nejčastěji využívána u nezletilých.

Nejčastějším dopravním prostředkem do místa určení při obchodování se ženami je automobil. Vlak nebo autobus je užíván jen v případě, když je žena srozuměna s opuštěním České republiky. Německo a Rakousko jsou nejčastějšími cílovými zeměmi.

Pro trestný čin obchodování se ženami stíhala policie v období 1996-2001 celkem 162 osob, nejvíc v roce 1998 (47 osob). (Trávníčková, 2004).

§ 233 – Zavlečení do ciziny

Tohoto trestného činu se dopouštějí osoby, které zlákají, najmou nebo doprovází ženy do ciziny. Není nutné, aby jednání bylo realizováno přes odpor ženy, neboť žena je zlákána vidinou snadného výdělku. *„kdo jiného lstí, násilím nebo hrozbou násilí nebo jiné újmy zavleče do ciziny, nebo ho přiměje, aby se do ciziny odebral, nebo ho odvrací od návratu z ciziny“*. (zákon č. 40/2009 Sb.)

Nejčastěji k tomuto případu dochází tím způsobem, že pachatel násilím donutí posádku letadla vnitrostátní tratě, aby změnila kurz letu a přistála v cizině. (Trávníčková, 2004).

Dále autorka Trávníčková uvádí, že postih pro uvedený trestný čin byl zcela zanedbatelný. V letech 1998-2001 nebyl nikdo odsouzen, pouze v roce 2002 byla odsouzena jedna osoba.

§ 217 Ohrožování mravní výchovy mládeže

V souvislosti s prostitucí jde o jednání, kdy jsou osoby mladší 18 let zneužívány k tomu, aby dobrovolně nebo pod výhrůzkami živily své kuplíře – často se jedná přímo o rodiče nebo jiné příbuzné. Ve většině případů jde o dívky, které potřebují přístřeší, neboť utekly z výchovných ústavů nebo od rodičů. Dívky se musí za poskytnuté přístřeší „odvděčit“ pohlavním stykem, který zprostředkovává další pohlavní styk za úplatu.

§ 155 Ohrožování pohlavní nemoci

„kdo jiného vydá, byť i z nedbalosti, nebezpečí nákazy pohlavní nemoci“. (zákon č. 40/2009 Sb.) Tímto hrozí odnětí svobody až na jeden rok.

Může se jednat o dvě varianty, které i přesto trestný zákon nerozlišuje. První varianta je ta, že pachatel si je vědom toho, že trpí pohlavní chorobou a úmyslně vystaví poškozeného

nebezpečí nákazy. Ve druhou variantě se jedná o neúmyslné spáchání. Pachatel spoléhal na to, že žádnou pohlavní chorobou netrpí.

§ 231 Omezování osobní svobody a § 232 Zbavení osobní svobody

Těchto trestných činů se dopouštějí kuplíři nebo osoby, které jim pomáhají, např. rodinní příslušníci, kteří doma prostitutku sledují, hlídají a drží doma proti její vůli.

§ 241 Znásilnění

„Kdo násilím nebo pohrůzkou bezprostředního násilí donutí jiného k souloži nebo k jinému obdobnému pohlavnímu styku nebo kdo k takovému činu zneužije bezbrannosti jiného“. (zákon č.140/1961 Sb.) Tohoto trestného činu se dopouštějí pachatelé především na začátku „prostitučního cyklu“, na nedobrovolných obětech, které jsou k prostituci donuceny. K většině znásilněním dochází ze strany zákazníku, kteří se buď dohodnou s prostitutkou na jistém sexuálním úkonu a i přes to na ní vykonají soulož nebo jí za poskytnutou sexuální službu nezaplatí.

§ 187 Pohlavní zneužití

„kdo vykoná soulož s dítětem mladším patnácti let nebo kdo je jiným způsobem pohlavně zneužije“.(zákon č. 40/2009 Sb.)

Typickými pachateli bývají rodiče, učitelé, vychovatelé, vedoucí na tábore apod. Nejdůležitějším faktorem, který určuje hranici pohlavního zneužívání je sexuální vzrušení pachatele.

K této problematice se neodmyslitelně pojí syndrom CAN neboli syndrom týraného a zneužívaného dítěte. Nejčastěji se jedná o děti, které mají pro dospělého člověka nesrovnatelné chování (úzkostnost, mentální postižení apod.) nebo děti, které nesplní očekávání svých rodičů (narodí se jim nehezke dítě).

§ 235 Vydírání

K tomuto trestnému činu dochází tehdy, když oběť už nadále nechce prostituci provozovat. Vydírání spočívá v psychickém týrání, vyhrožování ublížením na zdraví či smrtí. Obvyklým jevem je i nucení k různým úsluhám a úkonům. Tohoto trestného činu se dopouštějí kuplíři a obchodníci s prostituujícími osobami.

§ 173 Loupež

Loupež se od krádeže liší tím že, pachatel útočí na majetek a zároveň i na svobodu člověka. Zpravidla použije násilí nebo jen násilím pohrozí.

„kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci“. (zákon č. 40/2009 Sb.).

§ 348 Padělání a pozměňování veřejné listiny

„kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změní její obsah v úmyslu, aby jí bylo užito jak pravé, nebo takovou listinu užije jako pravou, kdo takovou listinu opatří sobě nebo jinému nebo ji přechovává v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo kdo vyrobí, nabízí, prodá, zprostředkuje nebo jinak zpřístupní, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává nástroj, zařízení nebo jeho součást, postup, pomůcku nebo jakýkoli jiný prostředek, včetně počítačového programu, vytvořený nebo přizpůsobený k padělání nebo pozměnění veřejné listiny“. (zákon č. 40/2009 Sb.)

Nově vznikající formy vykořisťování a obchodování s lidmi

Mezinárodní definice obchodování s lidmi nevyjmenovává všechny formy vykořisťování. Ukazuje se, že obchodování s lidmi se může odehrávat jak v legálních ekonomických odvětvích, jako je stavebnictví, průmyslová výroba, zemědělství, popř. v málo regulovaných legálních odvětvích (jako je často sexuální práce, pomoc v domácnosti, péče o děti a další osoby), tak v nelegálních odvětvích (jako je pěstování drog, drobná kriminalita a organizované žebrání).

Vykořisťování totiž neznamená jen vykořisťování pracovní. I obchodování s orgány, nebo sňatkové podvody mohou být klasifikovány jako vykořisťování. Orgány činné v trestním řízení váhají, zda přijmout tyto nové formy vykořisťování, neboť nejsou dostatečně upraveny v zákoně a také proto, že jsou nové. (Střítecký, 2013)

Mezi nové formy vykořisťování a obchodování s lidmi řadíme:

1. vynucenou účast na drobné kriminalitě, pašování a pěstování drog. Mezi pachatele této kriminality jako jsou například krádeže kabelek, vykrádání bankomatů, kapsářství, pěstování a pašování drog, nebo nucené žebráctví jsou nejčastěji děti a mladiství. Následkem je ale pouze zatčení a obvinění pachatelů a orgány činné v trestním řízení neberou ohled na to, že pachatelé mohli být k trestné činnosti

donuceni. Pro obchodníky s lidmi je to jedna z nejméně rizikových a tedy nejziskovějších činností.

2. Obchodování s lidmi za účelem odnětí orgánů je další specifická forma obchodování s lidmi, při které je osoba vykořisťována za účelem získání tělesných orgánů, nejčastěji ledvin.
3. Nucená účast v podvodech se sociálními dávkami a jinými typy podvodů. „*V české republice byly zjištěny případy, kdy byly obchodované osoby donuceny podepsat spotřebitelské úvěry. V Nizozemsku byli odsouzeni dva lidé za obchodování s lidmi, když oklamali mladistvé, kteří byli donuceni předplatit si mobilní telefony a smlouvy na služby operátora, čímž jim vznikly finanční závazky a dluhy.*“²⁵
4. Sňatkové podvody, jejichž cílem je legalizace pobytu partnera v cílové zemi. Zprostředkovatel zajistí za úplaty sňatek občana EU s cizím státním příslušníkem ze země mimo EU.
5. Další oblastí vykořisťování a útlatku je oblast Náhradní mateřství. Důležitým ukazatelem tohoto vykořisťování je, pokud by finanční a zdravotní rizika byla zcela nebo z velké části na bedrech náhradní matky.

4.3. Právní aspekty

Problematiku prostituce řeší od roku 1922 zákon č. 241/1922 Sb. Podle současné legislativy a zákonu č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání není prostituce povolena, ani zakázána. Tato činnost je vyloučena z živnostenského podnikání. Osoby, které poskytují placené sexuální služby, nemohou být trestně postiženy. Dopouštějí se pouze přestupku, když nabízejí sexuální služby na místech, kde je to zakázáno obecní vyhláškou. (§ 10 zákon č. 128/2000 Sb., o obcích). Obecně závazné vyhlášky umožňují regulovat prostituci tak, aby nenarušovala veřejný pořádek v obci (rušení nočního klidu), neurážela mravní citění veřejnosti a neohrožovala výchovu dětí a mládeže. Upravují možnost veřejně nabízet sexuální služby pouze v místech a čase stanovených obecní vyhláškou. Ustanovení vyhlášek mohou směřovat jak k osobám nabízejícím sexuální služby, tak k osobám sexuální služby poptávajícím, tedy na zákazníky. Trestně postižitelné jsou jevy, které s prostitucí souvisejí, jako například kuplířství, obchodování s lidmi nebo daňové úniky. Podle Šídové právní vakuum způsobuje nejistotu na obou stranách jak u sexuálních

---

²⁵ STŘÍTECKÝ, Vít a Daniel TOPINKA. *Obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování v teorii a praxi*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2013. ISBN 978-80-87558-11-9. s. 29

pracovnic i u provozovatelů sex-podniků. „*Sexuální pracovnice ani nevědí, jak je prostituce právně upravena, zda mohou být nějak stíhány či pokutovány za svoji činnost. Setkávají se například s výhružkami, že pokud se „sociálka“ dozví, co dělají, sebere jim děti.*“²⁶

Podle vládního návrhu zákona o regulaci prostituce z roku 2005 mohou vykonávat prostituce pouze fyzické osoby starší 18 let, kterým bylo uděleno oprávnění k nabízení nebo vykonávání prostituce a je zdravotně způsobilá k vykonávání prostituce. Udělení oprávnění se prokazuje průkazem, který je veřejnou listinou. Doba platnosti oprávnění je 1 rok. Držitel oprávnění je oprávněn vykonávat prostituci pouze v zařízení nebo v prostorách, které jsou podle rozhodnutí stavebního úřadu určeny k bydlení a které je osoba využívající služeb držitele oprávnění oprávněna užívat, nebo v nebytových prostorách, které je osoba využívající služeb držitele oprávnění oprávněna užívat. Provozování zařízení je možné pouze na základě povolení vydaného obcí, na jejímž území se bude zařízení nacházet. (§ 10 zákon č. 128/2000 Sb., o obcích). Kontroly budou prováděny Policií ČR a obecní policií, jejíž příslušníci by dohlíželi na osoby, které nabízejí, vykonávají či vyhledávají sexuální služby, a zda dodržují povinnosti stanovené tímto zákonem.

Z návrhu zákona vyplývá, že není reálné prostituci, jako sociálně patologický jev, právním předpisem zakázat, ale spíše se pokusit dosáhnout určitých opatření tak, aby prostituce nebyla veřejností pocíťována jako výrazný zdroj narušování veřejného pořádku, ale aby také nepředstavovala vážná zdravotní rizika.

5. Sexuální deviace související s prostitucí

Sexuální deviaci nemůžeme chápat jako jev, který je naučený. Tyto deviace mohou mít povahu setrvalých rysů sexuální motivace. Rozvíjejí se a není možné je měnit podmiňováním. Výchovné vlivy na ně působí velice omezeně. Výchova rozhoduje o tom, jak se dotyčný člověk chová a jak se svou deviací naloží a vyrovná se s ní v praktickém dospělém životě. Předpoklady k sexuálně deviantnímu chování vznikají ve velmi časných fázích individuálního vývoje, některé již ve fetálním období. (Mitlohner, 1999).

---

²⁶ ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ a Hana MALINOVÁ. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. Brno: Rozkoš bez rizika, 2013. ISBN 978-80-260-4963-0. s. 52.

Podle Chmelíka je sexuální role vnějším projevem pohlavní identity, na jejímž utváření jsou rozhodující především kulturně-společenské vlivy, zprostředkované rodinou. Sexuální deviace (parafilie) lze považovat za kvalitativní odchylku struktury sexuálního motivačního systému. Mezi vnější projevy sexuálních deviací řadíme škálu aktivit, které začínají neškodným, spíše jen společensky obtížným chováním a stupňují se v trestné činy proti lidské důstojnosti, zdraví či životu obětí. Sám termín deviace, tedy odchylka nebo úchylka souvisí s psychopatickou koncepcí těchto poruch.

Rozeznáváme sexuální deviace dvojího druhu:

5.1. Deviace v aktivitě

Tyto deviace jsou charakterizovány jako *poruchy ve způsobu dosahování sexuálního vzrušení a uspokojení*²⁷. Mezi tyto poruchy řadíme voyeurismus, exhibicionismus, frotérství, tušérství, patologickou sexuální agresivitu, sadismus a masochismus a jiné podobné poruchy.

Voyeurismus

Deviace, která je společensky nezávažná. Vzrušení je u devianta dosahováno tím, že potají sleduje eroticky se chovající dvojice. Nejčastějším vysvětlením pro toto chování je předpoklad, že se jedná o sexuální stimulaci, aniž by došlo k sexuálnímu kontaktu či odmítnutí. Voyeuři většinou tráví celé hodiny tím, že obcházejí domy nebo dívčí internáty. Někdy si i vybírají taková povolání či zájmy, u kterých mají zvýšenou příležitost k realizaci svých deviantních potřeb. (Chmelík, a kol., 2003). Někteří voyeuři se během své deviantní poruchy i odhalují. Do konfliktu se zákonem se většinou nedostávají. Pokud jsou ale chyceni během masturbace při voyeurských aktivitách, hrozí jim stíhání za výtržnictví. Devianti zřídka vyhledávají odbornou pomoc.

Exhibicionismus

Deviace, která je typická tím, že u ní chybí sblížovací fáze pohlavního styku. Jedná se o odhalování genitálu před neznámými ženami nebo dívkami. Ne vždy je toho odhalení spojeno s erekcí a masturbací devianta. Někdy na sebe upozorňuje písknutím, mlaskáním, zakašláním nebo jiným zvukem. Od svých objektů dodržuje určitou vzdálenost, nekomunikuje s nimi, nenavazuje kontakt. Překvapuje je v parcích, odlehlých uličkách nebo ve vlastním automobilu. Většina exhibic probíhá za denního světla.

---

²⁷ CHMELÍK, Jan. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6. str. 140

Exhibicionista často žije v iluzi, že se ženám jeho chování líbí ba dokonce, že je i sexuálně vzrušuje. (Chmelík, a kol., 2003) Protějšek však reaguje úlekem, nadávkami, posměškami či agresí. Někdy se potřeba odhalování genitálu objevuje pouze v určitých obdobích, například když nastane konflikt mezi manželi nebo v období psychické krize.

Pokud je pachatel chycen při obnažování, může být stíhán za výtržnictví nebo stíhán pro trestný čin pohlavního zneužívání, pokud tak činí před osobou mladší 15 let.

Typický exhibicionista není agresivní a zpravidla neatakují děti. (Mithlohner, 1999). Pokud se exhibicionista obnažuje před dětmi, je velice pravděpodobné, že se jedná o pedofila. V případech, kdy expozér zkracuje vzdálenost od objektu, navazuje kontakt, je vulgární nebo se snaží vzbudit strach, nejedná se o exhibicionistu ale o sexuálního agresora či sadistu.

Autor Chmelík říká, že „podle provedených výzkumů se s exhibicionistou setká asi kolem poloviny ženské populace. Tyto ženy bývají téměř ve všech případech pachateli neznámé (kolem 90 % případů). Zastoupení dětí jako objektů expozice genitálu se pohybuje mezi 20 a 50 %.“²⁸ I u žen se vyskytly případy exhibicionismu. Toto chování má však u žen charakter přitahování pozornosti a je jen výjimečně oznamováno na policii.

Frotérství

Deviace, při které má pachatel sklon vzrušovat se doteky a třením se o anonymní, neznámé ženské objekty. Nejčastěji v přeplněném dopravním prostředku nebo obchodě. Tito muži obvykle předstírají, že se těla ženy svým penisem dotýkají neúmyslně. Tato činnost jim přináší vzrušení a někdy může končit tím, že znečistí oděv objektu svého erotického zájmu semenem. (Brzek, 1997). Podle Chmelíka se do střetu se zákonem dostávají velice zřídka. Většina žen raději vystoupí z dopravního prostředku nebo se odsune na jiné místo. Někdy si ženy uvědomí, že se staly obětí frotéra až poté, co zjistí znečištění oděvu spermatem. (Chmelík a kol., 2003)

Tušérství

U tušérství je vzrušení dosahováno dotyky na intimní místa anonymním ženským objektům. Obvykle se náhodou dotkne ňadra, hýždí nebo genitálu neznámé ženy v obchodě nebo dopravním prostředku. U devianta, který trpí tušérstvím se současně

---

²⁸ CHMELÍK, Jan. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6. str. 147

objevuje i frotérství. Tyto aktivity nenarušují pouze psychické, ale i fyzické teritorium svých objektů. (Chmelík, a kol., 2003). Frotéři i tušěři se vyhýbají navázání verbálního kontaktu se svými objekty.

Patologická sexuální agresivita

Jedná se o typickou deviaci v aktivitě a patří mezi nejnebezpečnější. Deviant se obvykle nejlépe uspokojí náhlým napadením cizí ženy. U patologické sexuální agresivity není zřejmá žádná sadistická vloha. Pachatelé neprovádí mučení ani oběť nesvazuje. Někdy jim k uspokojení stačí sražení ženy k zemi, jindy pak násilná soulož, ke které ani nemusí dojít, vyhrožování poraněním nebo zabitím. Obscénní hovory po telefonu bývají verbálním projevem této deviace. (Brzek, 1997). Velmi časté je spojení sexuální agrese s vlivem alkoholu nebo jiné drogy požitá před deliktem.

Sadismus

Sadista je vzrušován fyzickým a psychickým utrpením oběti a dále jej vzrušuje pocit, že oběť je plně v jeho moci. Ukájí se vyvoláváním hrůzy, ponižováním oběti a působením bolesti. Zvláštní formou sadismu je tzv. sadismus pseudopedagogický, který je zaměřen zejména na děti a dospívající. U této formy je kladen velký důraz na poslušnost a disciplínu.

Naopak agresivní sadista nepotřebuje souhlas ani poslušnost. Potřebuje především strach, hrůzu a odpor oběti. Tito devianti dávají svým chováním najevo, že jim nejde o získání pohlavního styku, ale o vzrušení z trýznění oběti. (Mitlohner, 1999). Autora Mitlohner říká, že *„jejich jednání je vysoce společensky nebezpečné, je posuzováno zpravidla jako vražda, spáchaná zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem s možností uložení doživotního trestu“*.²⁹

Masochismus

U masochismu je vzrušení dosahováno vlastním ponížením, utrpením a pocitem bezmoci, která mu působí druhá osoba. V některých případech se sám masochista může svazovat. U masochisty hraje důležitou roli bolest, která má několik charakteristik: bolest musí být nepříjemná, nikoli nesnesitelná, touha po bolesti je omezena pouze na oblast sexuálních aktivit, masochista chce být bit jen do určitého místa, touží po bolesti, ne po

---

²⁹ MITLÖHNER, Miroslav. *Erotika a paragrafy*. Praha: Grada, 1999. Právo pro každého (Grada). ISBN 80-7169-691-9. str. 32

poranění. Jinou masochistickou potřebou je například touha po ponížení, proměna v psa, ukazovat se na příkaz partnera nahá před cizími lidmi. (Chmelík, a kol., 2003).

Sadomasochismus

Sadismus a masochismus se velmi často vyskytují společně. Této formě říkáme sadomasochismus. U heterosexuálů i homosexuálů se nejčastěji vyskytuje ve formě tzv. partnerského sadomasochismu. Partneri s praktikami souhlasí bez pocitu studu či viny. K dosažení sexuálního vzrušení využívají bičování, svazování, ritualizované situace (scéna znásilnění, potrestání žačky). Mívají fetišistickou zálibu v kožených oděvech.

5.2. Deviace v objektu

Deviace v objektu označujeme jako *kvalitativní poruchy sexuální motivace charakterizované neadekvátním zaměřením erotické touhy*³⁰, tedy tím, na jaký objekt je orientovaná sexuální apetence. Mezi jejich hlavní představitele lze zařadit především pedofilii, fetišismus a transvestitismus.

Pedofilie

Deviace charakterizovaná sexuální orientací na nezralé objekty v prepubertálním věku. Nejčastější je zaměření na děti ve věku 5-12 let, u kterých nejsou zřetelně vyvinuty sekundární pohlavní znaky. Pokud je pedofil zaměřen na děti stejného pohlaví, jedná se pedofilii homosexuální. U této skupiny se setkáváme s preferencí starších chlapců kolem 12 let.

Pedofilie heterosexuální je zaměřena na děti opačného pohlaví. Většinou dívky ve věku 6-11 let. (Chmelík, a kol., 2003).

Důležitým diagnostickým příznakem pedofilie je tzv. pedagogicko-estetický komplex. Tento pojem v knize *sexuologie pro právníky* od autora Brzka znamená, že „*celá pedofilova osobnost je strukturována podobně jako osobnost dítěte a z toho pramení mimořádné porozumění dětem, s nimiž má velmi blízké zájmy a z toho také plyne nejen záliba pedofila v aktivitách blízkých dětem, ale i oblíbenost takového dospělého člověka mezi dětmi.*“³¹

---

³⁰ CHMELÍK, Jan. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6. str. 166

³¹ BRZEK, Antonín. *Sexuologie pro právníky*. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-383-0. str. 35

Často se velmi dobře uplatní v zaměstnáních spojených s kontaktem s dětmi například jako učitel, vychovatel nebo trenér. Důležité ale je nepodlehnout svým sexuálními pohnutkám. Pokud deviant dokáže včas odhadnout situace, v nichž by mu hrozilo, že se jeho náklonnost k dětem z platonické roviny prolomí do roviny fyzického kontaktu.

Podle Antonína Brzka je většina pedofilů schopna i přes svoji deviaci uskutečňovat pohlavní styky s dospělou ženou. Jsou schopni se oženit a založit i dobře fungující rodinu. Skutečně diagnosticky čistý pedofil nikdy neprotrhává pohlavním údem, prsty či předměty do pochvy nebo konečníku dítěte. Tyto praktiky by devianta odradily a snížily sexuální přitažlivost dítěte, neboť by byly pro dítě bolestivé a nepříjemné. Pokud se pedofil takovýchto praktik dopouští, jedná se o kombinovanou deviaci, která se nazývá pedofilní sadismus (Brzek, 1997).

Zneužití dítěte dospělou osobou může být i důsledek mentálního handicapu, psychopatie či antisociálního chování pachatele. Autor Matoušek říká, že ze všech skupin sexuálních delikventů bývá zjišťován nejvyšší průměrný věk právě u pachatelů trestných činů pohlavního zneužívání a jsou nejčastěji středního věku, s vrcholem mezi 35.-40. rokem, u adolescentů a senescentů mezi 55. a 65. rokem věku.

Fetišismus

Je erotický zájem subjektu zaměřen na neživé předměty, určitou část těla, nebo na součást oděvu (podprsenky, kalhotky určité velikosti či barvy). Jindy je fetiš zcela bez vztahu k případnému erotickému subjektu. Fetišistickým objektem může být prakticky cokoliv. Jak je předpokládáno, fetišismus je výsledkem vývojových chyb v první fázi sexuálního sblížení. Tyto chyby vedou k sexuální orientaci na nepodstatné rysy například na spodní prádlo ženy místo ženy samotné. (Chmelík, J. a kol., 2003).

U fetišismu rozlišujeme tři základní kategorie možných sexuálních signálů:

- Jedním ze tří signálů je část těla. Pokud tato preference naprosto převáží zájem o partnerku a o její tělo jako celek, potom se jedná o fetišistický charakter. V 19. století byl častý tzv. fetišismus ruky. Dnes se tím prakticky nesetkáváme.
- Druhým signálem je neživé prodloužení těla, které souvisí s ženským prádlem a botami, které jsou nejčastějším druhem fetišismu.
- Specifické látky jako je například kůže a latex mohou být třetím signálem.

Důležitým znakem pro fetiš bývá jeho předchozí použití. Fetišista prádla potřebuje k uspokojení použité spodní prádlo, ke kterému čichá, mazlí se s nimi, obléká si je nebo si představuje ženy, která prádlo nosila. Nově zakoupené kalhotky či podprsenka obvykle fetišistické vzrušení nevyvolá.

Tento patologický jev může za určitých okolností vést k celé řadě trestných činů. Mohou se dopustit krádeží prádla a jiných předmětů a nelze ani vyloučit vydírání, omezování osobní svobody a další. Fetišistickou podobu má rovněž transvestitismus, kdy se muži oblékají do ženského prádla či šatů. (Brzek, 1997).

Transvestitismus

Deviace, která má jednak charakter fetišistický a jednak je to porucha ztotožnění s pohlavím. Vzrušení je dosahováno převlékáním se do šatů opačného pohlaví a v něm buď masturbuje, dožaduje pohlavního styku se svým partnerem, nebo má potřebu takto oděn vyjít na veřejnost. Muž se i přes dámské oblečení cítí být i nadále mužem na rozdíl od transsexuálů, kteří se skutečně cítí být příslušníky opačného pohlaví.

Transsexualismus je porucha sexuální identity a neřadí se mezi sexuální deviace. První příznaky cross-dressinguⁱⁱ u transvestistů nacházíme už v dětství. Aby se deviant cítil v psychické pohodě, potřebuje obvykle nosit pod svým oblečením kus ženského prádla například kalhotky, punčocháče atd. (Chmelík, a kol., 2003). Prádlo, které si obléká, nemusí být na rozdíl od fetišistů použité, a tak se do konfliktu se zákonem pro krádež nedostává. Existují speciální noční podniky pro transvestity, kde se v ženském převleku dokonce úspěšně živí prostitutí.

Rozeznáváme i tzv. autogynefilii, kterou trpí muži vzrušující představa sebe jako ženy. Rozlišujeme čtyři druhy této poruchy:

1. „fyziologická autogynefilie“, která je někdy označována jako těhotenský transvestitismus. Vzrušení je u této poruchy dosahováno představami těhotenství, porodu nebo i kojení.
2. „behaviorální autogynefilie“, kde jsou preferovány fantazijní představy na typicky ženských činnostech (návštěva kadeřníka), ale i představa účasti na sexuálních aktivitách v ženské roli.
3. „anatomická autogynefilie“. Deviant si představuje, že má ženské tělo s příslušnými atributy (ňadra, oholené nohy).

4. „transvestitská autogynefilie“, u které je důležitá představa sebe jako dokonalé ženy.

Vystupování v tzv. travesty showⁱⁱⁱ neoznačujeme jako transvestitismu. V těchto případech nejde o převlékání za účelem sexuálního vzrušování, ale za účelem finančního zisku. (Chmelík, a kol. 2003).

6. Příčiny a motivy prostituce

Nedostatek financí

Motiv, který vede ženy k prostituci, bývá ve většině případů ekonomický. Touží po vyšším životním standardu nebo potřebují nutně uživit svou rodinu. Některé ženy se pro tuto formu vydělávání peněz rozhodnou samy, některé se o tom dozví od kamarádky nebo je k prostituci přivede partner, který se později stává jejich pasákem. (Zikmundová, Weiss, 2004). Do této kategorie můžeme zařadit i dívky, které opustily dětský domov nebo romské atraktivní ženy, které mohou být využívány k finančnímu zajištění blízkých lidí.

*„Stále více žen se na severu Čech uchyluje k prostituci. Důvodem je dlouhodobý nedostatek práce pro ženy starší 40 let. Přestože je to práce, při které jde mnohdy o život, je to pro ně často jediný zdroj příjmu, který jim zaplatí veškeré rodinné výdaje“.*³²

Pokud prostitutce zůstane alespoň polovina z částky, kterou zákazník za sexuální službu zaplatil, jedná se o nejlepší dosažitelnou úroveň. U pouličních prostitutek se částka pohybuje v rozmezí 20 procent. I přesto mají vše, co potřebují. Nejdůležitější jsou pro ně cigarety, jídlo, pití a módní oblečení. (Malinová, 2005).

V současné době nejsou výjimkou ani prostitutky z řad vysokošolaček a jiných vzdělaných žen či mužů, kteří prostituci považují za jednoduchý, rychlý a efektivní způsob, jak přijít k penězům. *„Do stavu relativní nouze se dívky dostávají během studia, kdy jejich vrstevníci s nižším vzděláním již vydělávají, a často ne málo“.*³³

Nevhodné a problémové rodinné zázemí

Sociální příčiny provozování prostituce jako je rodinné zázemí, můžeme zařadit mezi nejméně výraznější faktory. Pokud prostituující muž nebo žena vyrůstala v rozvrácené rodině či

---

³² Nezaměstnané ženy na severu Čech stále častěji řeší svoji finanční situaci prostitucí | Regiony. [online]. Copyright © 1997 [cit. 8. 03. 2017]. http://www.rozhlas.cz/zpravy/regiony/_zprava/nezamestnane-zeny-na-severu-cech-stale-casteji-resi-svoji-financni-situaci-prostituci--1332287

³³ MALINOVÁ, H. Sociální práce s ženami, které poskytují placené sexuální služby. In. MATOUŠEK, O. et al. Sociální práce v praxi, str. 255

v patologickém prostředí, ve kterém byl nízký sociokulturní status nebo špatná ekonomická situace, je vyšší pravděpodobnost výskytu osob pracujících v prostituci. (Matoušek, 2005). „*Chudoba, hrubé chování, ponižování, násilí a nedostatek pracovních příležitostí v místě bydliště způsobují, že vstup do prostituce je pocíťován jako úleva*“.³⁴

Rodinné zázemí přináší dětem především pocit bezpečí. Domov by měl dítě chránit před hladem, zimou, tmou, před cizími lidmi, nepohodou apod. Ne vždy tomu tak je. Některé rodiny nefungují tak, jak by měly. Rodiče dokonce mohou dítě nabádat k přestupkům, kterých se sami dopouštějí.

Pokud se stane to, že si dítě přestane rozumět s rodiči, může být ohroženo, frustrováno a v neposlední řadě se může rozhodnout i pro útěk z domova. Snaží se přežít na nádražích, parcích nebo rozbouraných domech. Přes den žebrají a snaží se uspokojit své fyziologické potřeby, proto jsou nuceni sami si získávat prostředky pro své potřeby např. nabízením placeného sexu.

Drogová závislost

Závislost na alkoholu a drogách je jednou z příčin provozování sexuálních služeb. Dokud je uživatel/ka drog mladý/á a tělesně přitažlivý/á, je pro ně prostituce jednou z možností, jak si opatřit dostačující finanční obnos na narkotika. Díky vlivu omamných látek se nachází ve světě, kde necítí bolest, necítí úzkost, obavy a mohou provozovat veškeré druhy sexuálních praktik. Všechny peníze obvykle utratí za drogy a tímto způsobem se nacházejí v začarovaném kruhu. Když už není možné vydělávat na drogy prostitucí, jediným východiskem se pro ně stává buď to, že bludný kruh ukončí sebevraždou, kriminální činností nebo se z vlastní vůle začnou léčit.

„*Existuje souvislost mezi užíváním drog a poskytováním komerčních sexuálních služeb, a to zejména u pouliční prostituce. Přibližně 20-25 % komerčních sexuálních pracovníků, které jsou klientkami organizace Rozkoš bez Rizika (R-R), jsou nebo byly uživatelkami nelegálních drog*“.³⁵

Traumatický zážitek z dětství, znásilnění, pohlavní zneužívání a jiné trauma, které člověka bude doprovázet celý život, může být dalším důvodem proč začít s drogami.

³⁴ MALINOVÁ, H. Sociální práce s ženami, které poskytují placené sexuální služby. In. MATOUŠEK, O. et al. Sociální práce v praxi, str. 255

³⁵ Užívání drog a prostituce. <http://www.drogy-info.cz/drogova-situace-2014/socialni-souvislosti-uzivani-drog-a-resocializace-uzivatelu-drog-2014/>

7. Prevence prostituce

Slovo prevence v užším slova smyslu znamená prevence jednotlivých negativních jevů, v tomto případě prevence kriminality, prevence před negativními sexuálními praktikami atd. V širším slova smyslu je prevence chápána jako přecházení, zabránění vzniku problému a ochrana před ním. (Chmelík, a kol., 2003).

Cílem **primární** prevence je, aby nežádoucí jev vůbec nenastal. Zaměřuje se na širokou populaci. Nejdůležitější úlohu zde plní masmédiá, výchovně vzdělávací zařízení a legislativy. Aby se stala primární prevence co nejvíce účinnou, je zapotřebí působit na co nejnižší skupiny obyvatel a na prostředí, ve kterém se utváří hodnoty a postoje. (Chmelík, a kol., 2003).

Primární prevenci lze dále dělit na specifickou a nespecifickou.

Nespecifickou primární prevencí se rozumí všechny aktivity, které podporují lepší využití volného času a zdravý životní styl. Nemají přímou souvislost s nežádoucím, rizikovým chováním. Rozumíme tím tedy volnočasové, sportovní a zájmové aktivity.

Do specifické primární prevence řadíme takové programy, které se specificky zaměřují na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování u dětí a mládeže. Obecně lze říci, že sem patří veškeré aktivity, které by neexistovaly, kdyby se nevyskytovalo sociálně patologické chování.³⁶

Dále autor Chmelík píše, že **sekundární** prevence má za úkol vytipovat jedince, u kterých je větší pravděpodobnost, že se dostanou do situace, kdy jejich činnost bude klasifikována jako sociálně patologická. Dále se zaměřuje na rizikové faktory, jakými jsou sociální prostředí a sociální vztahy. Jejím smyslem je následně včasné vyhledání problému, poskytnutí aktuálních informací, poradenská činnost a sociální péče. Sociální pracovníci i výchovní poradci ve školách jsou schopni poskytnout pomoc při řešení problému.

Terciální prevence působí přímo na osoby, které jsou pod vlivem negativního jevu a snaží se snížit rizika, která jsou s tímto jevem spojená. V oblasti prostituce se jedná především o snížení rizik zdravotních, sociálních a právních. (Matoušek, 2005). Tuto prevenci provádí lékař, psycholog, policista anebo také streetworker, který pracuje přímo v terénu.

---

³⁶ Prevence. <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/70/4538/Prevence-rizikoveho-chovani>

„Streetwork je specifická metoda sociální práce, která je zaměřena na děti, mládež a mladé dospělé, kteří tráví svůj volný čas převážně v prostředí ulice a v lokalitách ohrožených sociální patologií, kde nelze aplikovat standardní formy sociální práce“.³⁷ Nezbytným předpokladem pro vykonávání této práce je navazování kontaktu a vytvoření podmínek pro získání důvěry. Zběhlý terénní sociální pracovník prostitutku na ulici lehce pozná. Měl by pozdravit, představit se, informovat o službách organizace, ve které pracuje, nabídnout materiály a vyvarovat se moralizování. (Malinová, 2010).

Proškolení těchto pracovníků zajišťuje oddělení sociální prevence ministerstva práce a sociálních věcí. Každý měsíc se konají supervizní konzultace, na kterých se rozebírají dosavadní činnosti a jsou plánovaná průběžná školení. (Bednářová, 1996).

7.1. Rozkoš bez rizika

Je Nestátní nezisková organizace a Občanské sdružení osob poskytujících placené sexuální služby. Sdružení vzniklo 10. 4. 1992 za účelem zvyšování úrovně a bezpečnosti poskytovaných služeb, včetně poskytování poradenských služeb nejrůznějšího druhu, informací a vzdělávání.

Posláním této organizace je v první řadě snížit sociální a zdravotní rizika u žen, které poskytují placené sexuální služby. Jedním z prvních preventivních kroků bylo šíření informací o bezpečném sexu mezi ženami pracujícími v sex byznysu. Za tímto účelem sdružení vydalo českou verzi holandské brožurky Bezpečný sex.³⁸

Hlavním cílem je prevence šíření HIV/AIDS, diagnostika a léčba všech dalších sexuálně přenosných chorob, včetně léčby gynekologických onemocnění a různých infekcí. Velkým problémem je stále zvyšující se počet klientek, které jsou závislé na drogách nebo na alkoholu. Těmto ženám terénní pracovníci nabízejí kontakty na organizace, které se danou problematikou zabývají (např. K-centrum, Sananin, Drop-in).³⁹

Institucionální sociální práce je forma pomoci, která probíhá přímo v poradenském středisku. Jedná se například o asistenci při vyřizování dokladů, pobytu na území ČR, doprovázení na úřady, dále také pomoc při hledání ubytování nebo zaměstnání, což se týká žen, které uvažují o ukončení kariéry prostitutky.

³⁷ BEDNÁŘOVÁ, Zdeňka (ed.), *Ulice - silnice - dálnice*. Praha: ProFem, c1996. str. 77.

³⁸ *Ulice - silnice - dálnice*. Praha: ProFem, c1996.

³⁹ ROZKOŠ BEZ RIZIKA - O nás. <http://www.rozkosbezrizika.cz/o-nas>

Terénní pracovníci z Rozkoše bez rizika zhruba dvakrát týdně objíždějí místa, kde se prostituce provozuje a nabízejí bezplatné, anonymní testování na pohlavně přenosné choroby. (Dubský, Urban, 2005).

Kromě uvedených činností je organizace známá i tím, že pořádá divadelní představení, ve kterých účinkují samotné klientky. „*pro klientky představuje divadlo vytržení ze stereotypu jejich života, někdy se dá přímo říci radost*“.⁴⁰

Občanské sdružení Rozkoš bez rizika pravidelně zajišťuje přednáškovou a osvětovou činnost, týkající se prostituce a bezpečného sexu pro širokou veřejnost; pracuje na mezinárodních projektech (například realizace pojízdné kliniky v Zimbabwe).

7.2. La Strada

La Strada Česká republika, o.p.s. je nevládní neziskovou organizací, působící ve střední a východní Evropě. Byla založena roku 1995 jako projekt proFem. Pracuje v oblasti prevence problematiky obchodu s lidmi a vykořisťování, pojmenovává jejich příčiny a důsledky, ovlivňuje veřejnou politiku a nabízí v této oblasti sociální služby.⁴¹

La Strada poskytuje tyto služby:

1) krizovou pomoc, azylové domy, odborné sociální poradenství. V rámci těchto tří služeb může klient využít ubytování, zdravotní a psychologickou péči, materiální pomoc, zajištění cesty do země původu a její následné péče atd.

2) prevenci a vzdělávání, kde informují mladé lidi o prostituci a jak bezpečně pracovat v zahraničí

3) advokační a lobbistické aktivity se snaží o změnu legislativy, aby se zabránilo k obchodování s lidmi a vykořisťování, a chránit tak práva a zájmy cílové skupiny

4) práci v terénu, která je uskutečňována v rámci migrantských komunit, vietnamských komunit a komunit ohrožených obchodem s lidmi a vykořisťováním. „*Cílem je, aby se k migrantkám a migrantům dostalo pokud možno co nejvíce pravdivých informací o jejich právech, rizicích obchodu s lidmi a vykořisťování, informacích o službách a organizacích, na které se mohou v případě potřeby obrátit. V rámci práce v terénu současně získáváme cenné informace o životě migrantských komunit, těmto komunitám se snažíme poskytnout hlas a zprostředkovat*

---

⁴⁰ MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ, ed. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0. str. 265.

⁴¹ O nás - LaStrada Česká republika o.p.s.. [online]. Copyright © 2015 LaStrada Česká Republika o.p.s. <http://www.strada.cz/cz/o-nas>

získané informace jak veřejnosti tak expertům/expertkám prostřednictvím monitorovacích a výzkumných“.⁴²

5) SOS a INFO linku, na které se dozvíte informace o právech a možnostech řešení dané situace. Poskytují i telefonickou krizovou pomoc. Konzultace jsou vedeny mimo českého jazyka ve vybraných hodinách také v ruštině, ukrajinštině, rumunštině a moldavštině

Veškeré služby, které La Strada nabízí, jsou poskytovány zdarma, některé i anonymně. Hlavní podmínkou poskytnutí pomoci je informovaný souhlas klientek a klientů s úkony, které provádějí sociální pracovníci v jejich prospěch. Součástí je také podpis smlouvy o krátkodobé či dlouhodobé spolupráci a souhlas klientek s dodržováním pravidel organizace. Postavení klientů je ve vztahu k pracovníkům La Strady rovnocenné. Vždy je respektován názor osoby, které je pomoc poskytována.

Organizace rovněž spolupracuje s mnoha českými i zahraničními neziskovými organizacemi a státním sektorem. V české republice spolupracuje například s Člověkem v tísní, organizací pro pomoc s uprchlíky nebo Diakonií ČCE. (Výroční zpráva 2005, 2015).

8. Metodika a vymezení

Cílem dotazníku je zjistit, jaká je tolerance obyvatel v okrese Teplice vůči prostituci. Tento okres jsem zvolila z toho důvodu, že se zde nachází mnoho prostituujících osob. Převážně se jedná o města Dubí a Bílina, ve kterém žiji, což je další důvod k výběru tohoto okresu.

K provedení výzkumu jsem použila kvantitativní techniku dotazník, který obsahuje otázky uzavřené a jednu polozavřenou. Pro vyplnění dotazníku jsem oslovila třicet lidí. Každé dotazované osobě jsem položila jedenáct otázek. Všechny údaje obsažené v dotazníku jsou anonymní. Respondenti se tak mohou bez obav vyjádřit a mít jistotu, že získané informace nebudou zneužity. Stanovila jsem si dvě hypotézy, které budou na základě vyhodnocení získaných dotazníků potvrzeny nebo vyvráceny.

Hypotéza 1: Respondentům ve věku 41 až 51 let a více bude prostituce u silnice vadit více než mladším respondentům.⁴³

---

⁴² http://www.klubhanoi.cz/zdroj/Stanovisko_LS_CZ_Winter.pdf

Hypotéza 2: Více než polovina respondentů se domnívá, že největší příčinou prostituce je výtěžek peněz na drogy.⁴⁴

9. Výsledky a vyhodnocení výsledků

Pohlaví		
	počet	%
Muži	18	60
Ženy	12	40
Celkem	30	100

45

Věk		
	počet	%
15-20	3	10
21-30	6	20
31-40	6	20
41-50	10	33
51- více	5	17
Celkem	30	100

46

Dosažené vzdělání		
	Počet	%
Základní	5	17
Střední odborné bez maturity	17	56
Střední odborné s maturitou	3	10
Vyšší odborné	2	7
Vysokoškolské	3	10
Celkem	30	100

47

Setkáváte se ve svém okolí s prostitucí?		
	počet	%
Nikdy	5	17
Často	20	66
Výjimečně	5	17
Celkem	30	100

48

⁴³ Příloha č. 1

⁴⁴ Příloha č. 2

⁴⁵ Příloha č. 3

⁴⁶ Příloha č. 4

⁴⁷ Příloha č. 5

⁴⁸ Příloha č. 6

Vadí Vám prostituce u silnice?		
	počet	%
Ano	16	53
Ne	14	47
Celkem	30	100

49

Využili jste někdy nabízených sexuálních služeb?		
	počet	%
Ano	0	0
Ne	30	100
Celkem	30	100

50

Jaké jsou podle vás příčiny prostituce?		
	počet	%
Peníze na drogy	19	64
Peníze na bydlení	6	20
Špatné rodinné zázemí	4	13
Jiné...	1	3
Celkem	30	100

51

Souhlasíte s legalizací prostituce?		
	počet	%
Ano	6	20
Ne	20	67
Nevím	4	13
Celkem	30	100

52

Myslíte si, že prostituce přibývá nebo ubývá?		
	počet	%
Ubývá	6	20
Přibývá	24	80
Celkem	30	100

53

⁴⁹ Příloha č. 7

⁵⁰ Příloha č. 8

⁵¹ Příloha č. 9

⁵² Příloha č. 10

⁵³ Příloha č. 11

Znáte osobně ženu/muže, který se prostitucí živí?		
	počet	%
Ano	3	10
Ne	27	90
Celkem	30	100

54

Jaký máte postoj k prostituci?		
	počet	%
Pozitivní	4	13
Negativní	20	67
Neutrální	6	20
Celkem	30	100

55

Vyhodnocení výsledků

Součástí práce bylo dotazníkové šetření, kterého se zúčastnilo 30 respondentů ve věku 15 – 51let a více kde převažovali muži. Největší skupinu tvořili respondenti, kteří dosáhli středního vzdělání bez maturity. Více jak polovina dotazovaných nesouhlasí s legalizací prostituce a mají pocit, že počet prostituujících žen stoupá. Pouze tři respondenti uvedli, že znají osobně ženu či muže, který se prostitucí živí.

Ve výzkumné části jsem si stanovila dvě hypotézy, které jsem následně vyhodnotila. Hypotéza č. 1 zněla: Respondentům ve věku 41 až 51 let a více bude prostituce u silnice vadit více než mladším respondentům. Tato hypotéza se mi potvrdila. (Příloha č. 1)

Hypotéza č. 2 zněla: Více než polovina respondentů se domnívá, že největší příčinou prostituce je výdělek peněz na drogy. I tato hypotéza se mi potvrdila. Více jak polovina respondentů odpověděla, že příčinou jsou peníze na drogy. To se také shoduje s teoretickou částí, kde se prostituce stává nejsnazší cestou, jak si vydělat na drogy. (Příloha č. 2)

Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit, jaká je tolerance obyvatel v okrese Teplice vůči prostituci. Zjistila jsem tedy, že více jak polovina (67%) respondentů nesouhlasí s legalizací prostituce a vadí jim (53%) prostituce u silnice. Můžeme tedy říci, že tento počet je téměř vyrovnaný.

---

⁵⁴ Příloha č. 12

⁵⁵ Příloha č. 13

10. Diskuze

Vzhledem k tomu, že je toto téma stále aktuální, je řešení této problematiky nezbytně nutné. Mělo by dojít k tomu, aby se v České republice ustanovily legislativní změny, které budou prospěšné pro obě dvě strany. Určitě by se tím zamezilo spoustě negativním jevům, které prostituci doprovází např.: snížení kriminality či stigmatizace. Ke stigmatizaci dochází právě z toho důvodu, že společnost není v této oblasti dostatečně informovaná.

Líbí se mi, zpracování publikace *Jde to i jinak!*, od organizace Rozkoš bez Rizika. Jedná se konkrétně o kapitolu typologie právních přístupů k prostituci. Je zde například popsán přístup, který se nazývá dekriminace. V praxi to pro sexuální pracovnice znamená legální poskytování sexuálních služeb, které jsou jednou z výdělečných aktivit stejně jako jiné druhy práce. Provozovatelé těchto podniků dodržují stejné zákony jako u jiných povolání. Východiskem a cílem tohoto přístupu je zajištění lidských práv, zlepšení postavení sexuálních pracovnic či zlepšení zdraví, bezpečí a pracovních podmínek. Tento přístup je uplatňován například v Austrálii nebo na Novém Zélandu. Základní opatření tohoto přístupu spočívá tom, aby provozovatelé podniků, ale i sexuální pracovnice a jejich klienti dodržovali zásady bezpečného sexu.

Podle mého názoru, je velký rozdíl mezi ženou, která provozuje placené sexuální služby na ulici nebo v podniku. Myslím si, že by bylo zajímavé vymezit rozdíly ve formách prostituce a v jejich kariérním postupu.

V rámci prostituce se také rozvíjí sexuální turismus. Typickou zemí je Thajsko, kam někteří turisté jezdí z toho důvodu, že je zde komerční sex levnější ve srovnání s tím, kde žijí. Paní Vaníčková v knize *dětská prostituce* píše o tom, že sexuální turistika neznamena obchod s dětmi v tom smyslu, že by děti jezdili do turistických destinací s cílem nabízet sexuální služby ale jsou to především cestovní kanceláře, které zprostředkovávají a nabízejí turistické zájezdy včetně sexuálních služeb.

Ústav kriminologie a sociální prevence vypracovalo pro OSN v roce 2004 zprávu, která poukazuje na to, že velká část prostitutek pochází z krajů, kde je vysoká nezaměstnanost. Tyto ženy berou prostituci jako běžnou práci. Avšak mnohem častější bývá to, že komunita pasáků nahrazuje prostitutkám jejich domov a citové vazby. Tento případ je typický pro dívky, které vyšly z dětských domovů. Výzkumníci dále zjistili, že společnosti zabývající se obchodem se ženami jsou stále lépe organizovány.

Názorů na prostituci je nespočet. Někdo ji vnímá jako obrovskou ztrátu pro tu, která ji provozuje, jiný to vidí z pohledu nabídky a poptávky. Poptávka po pokleslé činnosti je vždy a vždy všude bude. Problémem je, proč je poptávka? Další člověk může vnímat prostituci práci, která je jako každá jiná. Já osobně respektuji každého, kdo se z vlastní vůle rozhodl vykonávat toto povolání.

Co se týče pohraničních nočních klubů, tak si myslím, že nenápadně ustupují do pozadí. Ženy poskytující sexuální služby už tolik nelemují okraje dálnic, tak jako tomu bylo v dřívější době.

Jsem velice zvědavá, kdy se dočkáme okamžiku, kdy se prostituující ženy stanou živnostnicemi, začnou si vést účetnictví a chodit na pravidelné lékařské prohlídky.

Literatury, která se zabývá tímto tíživým tématem, je poměrně mnoho. Bohužel však není moc dostupná v běžné knihovně. Veškeré knihy a odborné články mi poskytla knihovna Ministerstva spravedlnosti spojená s knihovnou Institutu pro kriminologii a sociální prevenci. Fond IKSP obsahuje literaturu z trestního práva a kriminologie a k ní příslušných hraničních oborů. Knihovna nemá oficiálně stanovené otevírací hodiny. Vše probíhá tím způsobem, že se zájemce obrátí s dotazem, a pokud je to tematika, kterou zpracovávají ve tvořené databázi, pošlou řešerši na literaturu, která ve fondu je. Uživatel si z řešerše vybere tituly, které by ho zajímaly, pošle seznam a pověřená osoba literaturu připraví a domluví se na konkrétním dnu a času. Literatura je z valné většiny z fondu IKSP, knihovní fond MSp slouží především pracovníkům ministerstva.

Při psaní tohoto tématu jsem se dozvěděla mnoho nových a zajímavých informací, což považuji za velmi pozitivní. Nejvíce mě na této práci bavilo vyhodnocování a zpracovávání grafů a tabulek v praktické části.

Závěr

V teoretické části bakalářské práce jsem nastínila problematiku prostituce, která se stále vyskytuje. Předcházet, stejně tak jako řešit tento problém je velmi obtížné a složité. Zjistila jsem, že prostitutí jsou zneužívány i malé děti, které jsou poté zneužívány i k dětské pornografii. Nejčastější příčinou prostituce je nedostatek financí či drogová závislost a právě proto se ženy vydávají na tuto dráhu, se kterou je spojeno zdravotní riziko toho, že se nakazí, pokud se nebudou chránit. Dále jsem zjistila, že za prostitutí většinou stojí kuplíři, kteří ženy psychicky týrají a vyhrožují ublížením na zdraví. Nejvíce ohroženy jsou ženy, které jsou mentálně zaostalé, nebo sociálně nevyspělé. Velmi důležitou roli zde představuje prevence a následně terénní sociálně práce, která nabízí odbornou pomoc. Existuje mnoho organizací, které se věnují této problematice. Já jsem popsala dvě u nás nejznámější a těmi jsou Rozkoš bez rizika a LA Strada.

Cílem praktické práce bylo zjistit, jak je tolerance obyvatel v okrese Teplice vůči prostituci. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že více jak polovina respondentů vnímá prostituci jako negativní a nesouhlasí s legalizací prostituce.

Literatura

BASSERMANN, Lujó. *Nejstarší řemeslo: Kulturní dějiny prostituce*. Praha: Mladá fronta, 1993. ISBN 80-204-0363-9.

BRZEK, Antonín. *Sexuologie pro právníky*. Praha: Karolinum, 1997. ISBN 80-7184-383-0.

DUBSKÝ, Josef a Lukáš URBAN. *Sociální deviace*. Praha: Vydavatelství PA ČR, 2005. ISBN 80-7251-202-1.

DUFOUR, Pierre. *Dějiny prostituce*. Olomouc: Fontána [Olomouc], 2003. ISBN 80-7336-056-X.

FRANCEK, Jindřich. *Zločin a sex v českých dějinách: manželské spory a sexuální kriminalita v raném novověku*. V Praze: Rybka Publishers, 2000. ISBN 80-86182-29-0.

CHMELÍK, Jan. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6.

JEDLIČKA, Richard. *Děti a mládež v obtížných životních situacích: nové pohledy na problematiku životních krizí, deviací a úlohu pomáhajících profesí*. Praha: Themis, 2004. ISBN 8073120380.

KAPR, Jaroslav. *Sociální deviace, sociologie nemoci a medicíny*. 2., upr. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 1994. Sociologické pojmosloví. ISBN 80-85850-03-6.

LENDEROVÁ, Milena. *Chytila patrola, aneb, Prostituce za Rakouska i republiky*. Praha: Karolinum, 2002. ISBN 80-246-0379-9.

MATOUŠEK, Oldřich, Pavla KODYMOVÁ a Jana KOLÁČKOVÁ, ed. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-818-0.

MITLÖHNER, Miroslav. *Erotika a paragrafy*. Vyd. 1. Praha: Grada, 1999. Právo pro každého (Grada). ISBN 80-7169-691-9.

MYŠKA, Milan. *Kněžky Venušiny, aneb, Z historie prostituce v průmyslovém velkoměstě*. Ostrava: Repronis, 2006. Ostravica. ISBN 80-7329-117-7.

PASTOR, Zlatko. *Sexualita ženy*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1989-4.

PAY, Pavel. *Prodejná láska*. Praha, 1992.

RINGDAL, Nils Johan. *Nejtěžší povolání světa: kapitoly z dějin prostituce*. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 80-7239-046-5.

STRÍTECKÝ, Vít a Daniel TOPINKA. *Obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování v teorii a praxi*. Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2013. ISBN 978-80-87558-11-9.

ŠÍDOVÁ, Lucie, Jana POLÁKOVÁ a Hana MALINOVÁ. *Ze sexybyznysu na trh práce?: přenos znalostí v oblasti legálního uchopení prostituce a jeho dopad na trh práce*. Vyd. 1. Brno: Rozkoš bez rizika, 2013. ISBN 978-80-260-4963-0

TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1995.

TRÁVNÍČKOVÁ, Ivana. *Obchodování se ženami z pohledu České republiky*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2004. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 80-7338-030-7.

Ulice - silnice - dálnice. Praha: ProFem, c1996.

VANÍČKOVÁ, Eva. *Dětská prostituce*. Praha: Grada, 2005. Psyché (Grada). ISBN 80-247-1138-9.

VANÍČKOVÁ, Eva. *Sexuální násilí na dětech: výskyt, podoby, diagnostika, terapie, prevence*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-286-6.

WEISS, Petr. *Sexuální chování v ČR - situace a trendy*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-558-X.

Odborné časopisy:

RAJMAN, Jindřich. Časopis *Kriminalistická společnost*. 2/1995, Praha.

SKŘEJPEK, Michal, Časopis *Právní rozhledy*. 9/2003, Praha.

Československá psychologie: časopis pro psychologickou teorii a praxi. Praha: Československá akademie věd, 1957-. ISSN 0009-062x.

Vybrané problémy sociální patologie: sborník příspěvků ze semináře sekce sociální patologie MČSS : Šlovice 20.-22. dubna 2005. Praha: Masarykova česká sociologická společnost, sekce sociální patologie, 2005. ISBN 80-903541-1-4.

Elektronické zdroje:

Stanislav Kostka Neumann: Dějiny lásky 3 (Kapitola sedmá. Středověká a renezanční prostituce) - elektronická knižnica. Zlatý fond denníka SME - Najväčšia slovenská elektronická knižnica [online]. Copyright © 2006 [cit. 12. 12. 2016]. Dostupné na WWW: http://zlatyfond.sme.sk/dielo/5037/KostkaNeumann_Dejiny-lasky-3/7

Syfilis | uLékaře.cz. uLékaře.cz - vše o zdraví a nemoci [online]. Copyright © 2017 [cit. 5. 02. 2017]. Dostupné na WWW: <http://www.ulekare.cz/clanek/syfilis-1105>

Den, kdy byla popravena slavná špionka Mata Hari | i60.cz. Portál pro aktivní seniory | i60.cz [online]. Copyright ©2015 i60.cz [cit. 10. 12. 2016]. Dostupné na WWW: <https://www.i60.cz/clanek/detail/2250/den-kdy-byla-popravena-slavna-spionka-mata-hari>

Prostituce - legalizovat, nebo kriminalizovat?. In: Fenomén [online]. 2009 [cit. 11. 2. 2017]. Dostupné na WWW: <http://www.stream.cz/fenomen/298608-fenomen-prostituce-legalizovat-nebo-kriminalizovat>

Nezaměstnané ženy na severu Čech stále častěji řeší svoji finanční situaci prostitucí | Regiony. [online]. Copyright © 1997 [cit. 8. 03. 2017]. Dostupné na WWW: http://www.rozhlas.cz/zpravy/regiony/_zprava/nezamestnane-zeny-na-severu-cech-stale-casteji-resi-svoji-financni-situaci-prostituci--1332287

ROZKOŠ BEZ RIZIKA - O nás. ROZKOŠ BEZ RIZIKA - Aktuality [online]. Copyright © 2010 [cit. 25. 03. 2017]. Dostupné na WWW: <http://www.rozkosbezrizika.cz/o-nas>

O nás - LaStrada Česká republika o.p.s.. [online]. Copyright © 2015 LaStrada Česká Republika o.p.s. [cit. 25. 03. 2017]. Dostupné na WWW: <http://www.strada.cz/cz/o-nas>

[online]. Dostupné z: http://www.klubhanoi.cz/zdroj/Stanovisko_LS_CZ_Winter.pdf

[online]. Dostupné z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/70/4538/Prevence-rizikoveho-chovani>

Zákony:

Zákon č.141/1961 Sb., Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 140/1961 Sb. (trestní zákon)

Zákon č. 40/2009 Sb. (trestní zákoník)

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

zákon č. 241/1922 Sb., o potírání pohlavních nemocí

zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání

Summary

In the theoretical part, I found that prostitution are abused and small children who are abused and then to child pornography. The most common cause of prostitution is a lack of finances or drug addiction, which is why women set out on this path, which is associated with health risks that become infected if not protected. I also found that the majority of costs for prostitution by pimps who the women psychologically abusing and threatening bodily harm. Most vulnerable are women who are mentally retarded or socially immature.

Part of this work was to survey, which was attended by 30 respondents aged 15 - 51let and more where men predominated.

In the research part, I set two hypotheses, which I subsequently evaluated. Two hypotheses are confirmed to me. The aim of the survey was to find out what is the tolerance of the population in the Teplice district against prostitution. So I found that more than half (67%) of respondents disagree with the legalization of prostitution and it bothers them (53%) of prostitution on the road. We can say that this number is almost equal.

Přílohy

Seznam příloh:

Příloha č. 1 – graf č. 1

Příloha č. 2 – graf č. 2

Příloha č. 3 - graf č. 3

Příloha č. 4 – graf č. 4

Příloha č. 5 – graf č. 5

Příloha č. 6 – graf č. 6

Příloha č. 7 – graf č. 7

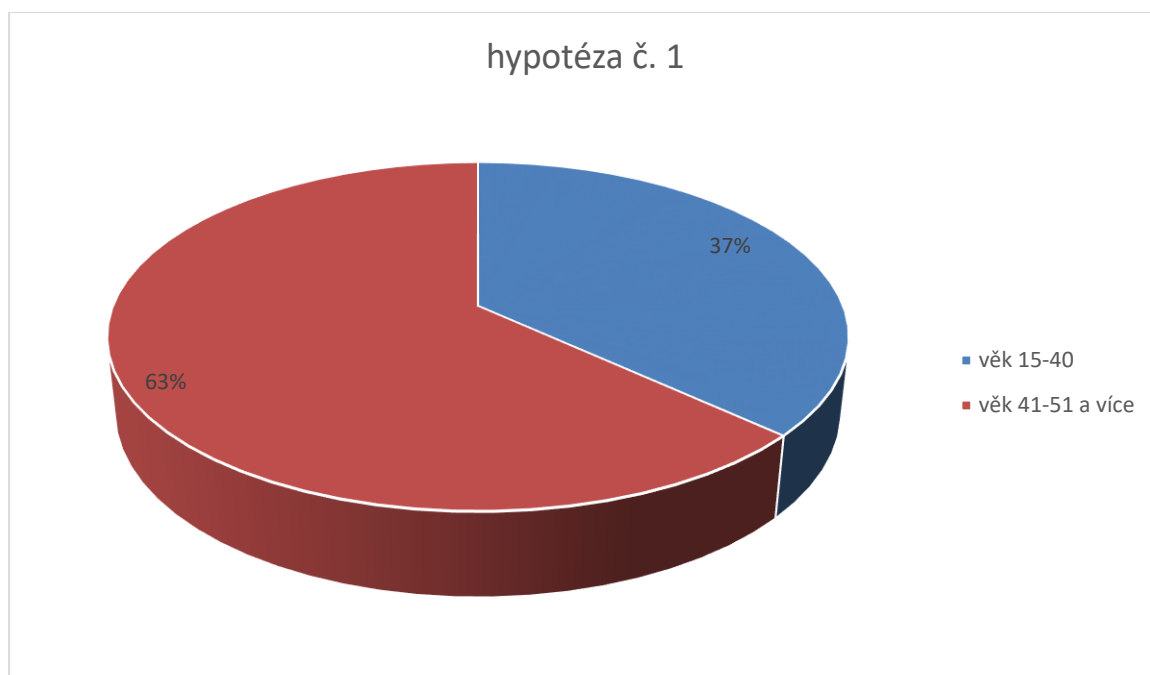
Příloha č. 8 – graf č. 8

Příloha č. 9 – graf č. 9

Příloha č. 10 – graf č. 10

Příloha č. 11 – graf č. 11

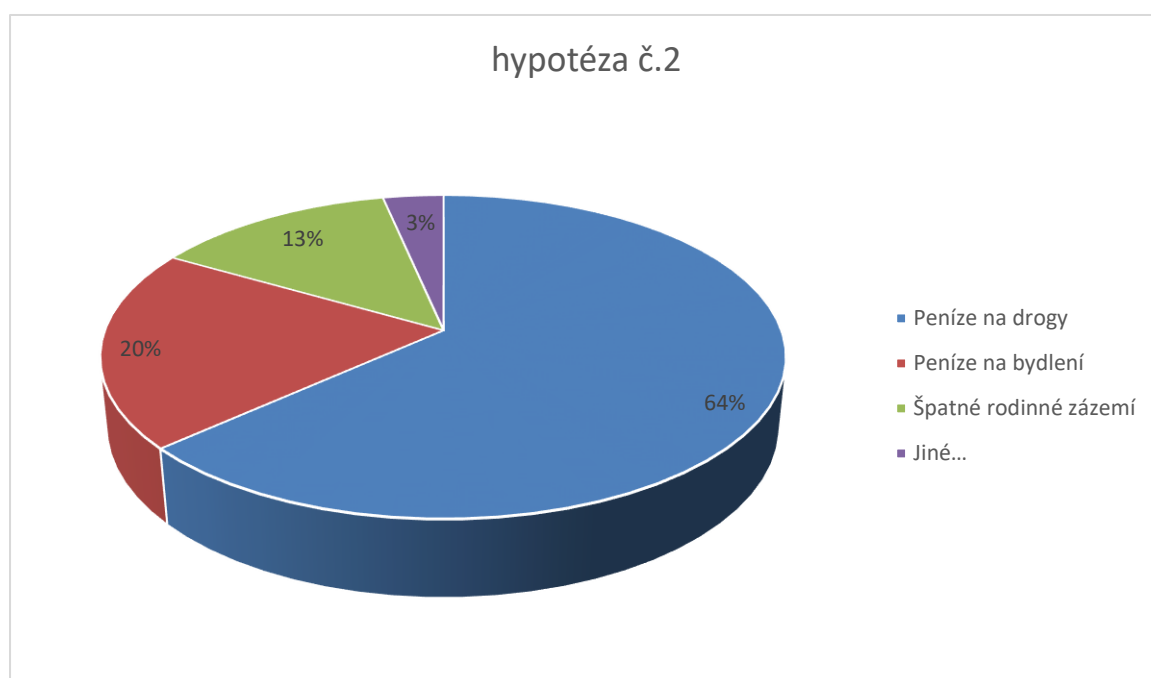
Příloha č. 1 - hypotéza č. 1

Na grafu jasně vidíme, že se má hypotéza potvrdila. Z 15 respondentů ve věku 41-51 let a více jich 12 (63%) odpovědělo, že jim prostituce u silnice vadí.

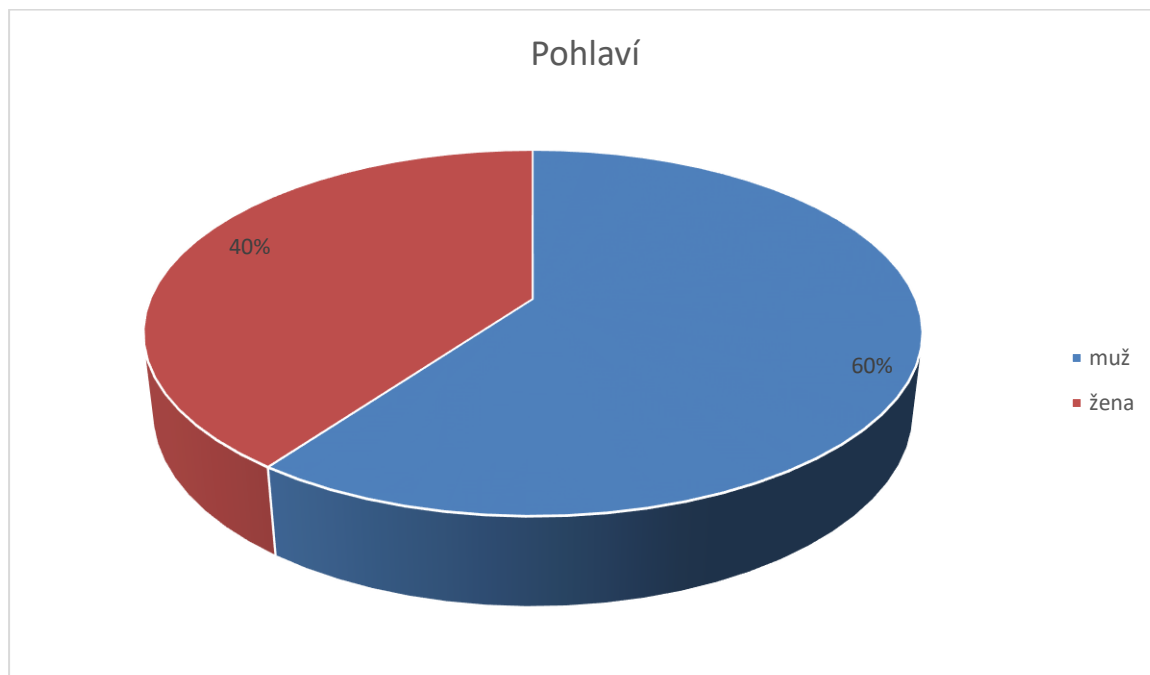
Z 15 respondentů ve věku 15-40 let jich 7 (37%) odpovědělo, že jim prostituce u silnice vadí.

Příloha č. 2 a 9 - hypotéza č. 2

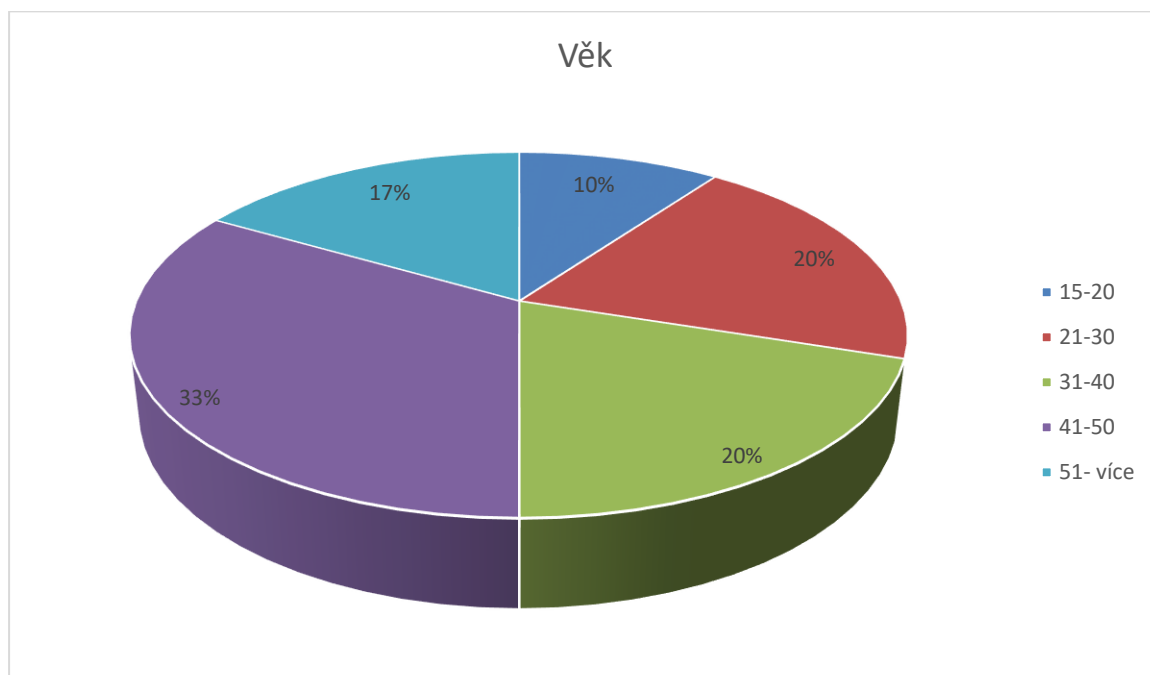
Hypotéza č. 2 se mi také potvrdila. Více jak polovina respondentů odpověděla, že příčinou jsou peníze na drogy. To se také shoduje s teoretickou částí, kde se prostituce stává nejsnazší cestou, jak si vydělat na drogy. Možnost jiné využil pouze jeden člověk, který uvedl jako příčinu prostituce odchod z dětského domova.

Příloha č. 3 - graf č. 3

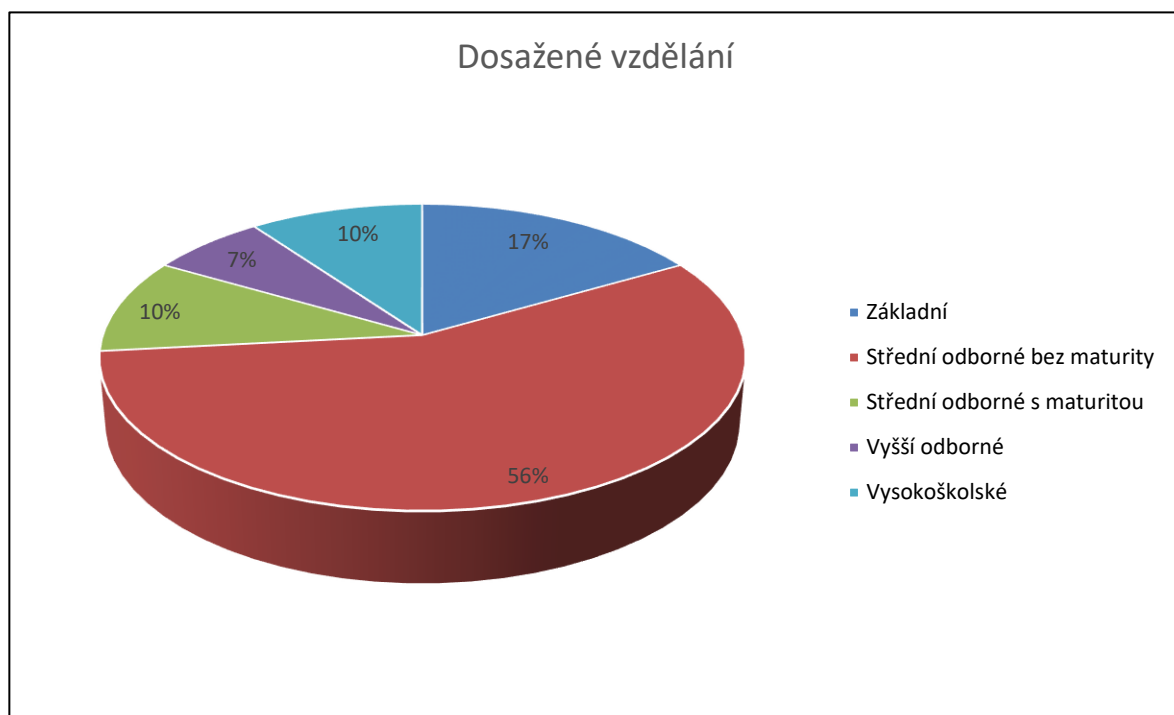
Z oslovených třiceti lidí bylo více mužů než žen.

Příloha č. 4 - graf č. 4

Nejvíce respondentů bylo ve věku 41-50 let.

Příloha č. 5 - graf č. 5

Největší skupinu tvořili respondenti, kteří dosáhli středního vzdělání bez maturity.

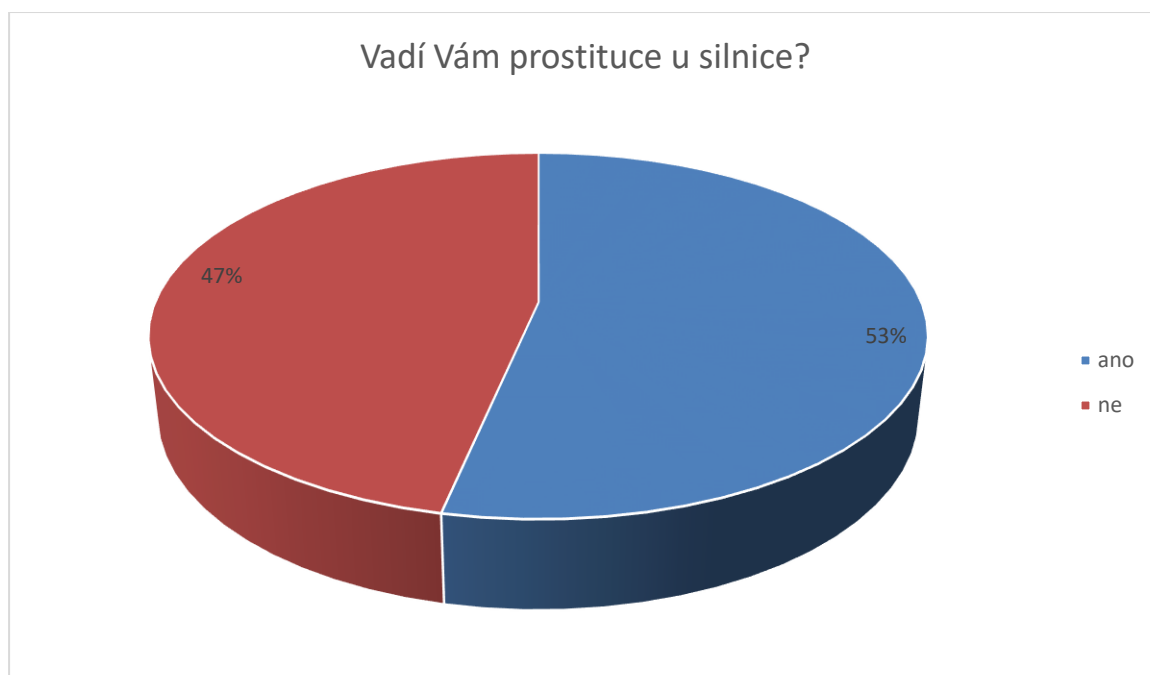
Příloha č. 6 - graf č. 6

V dnešní době není moc míst, kde bychom nenašli alespoň jednu ženu/muže vykonávající sexuální služby. Výjimkou jsou pravděpodobně vesnice.

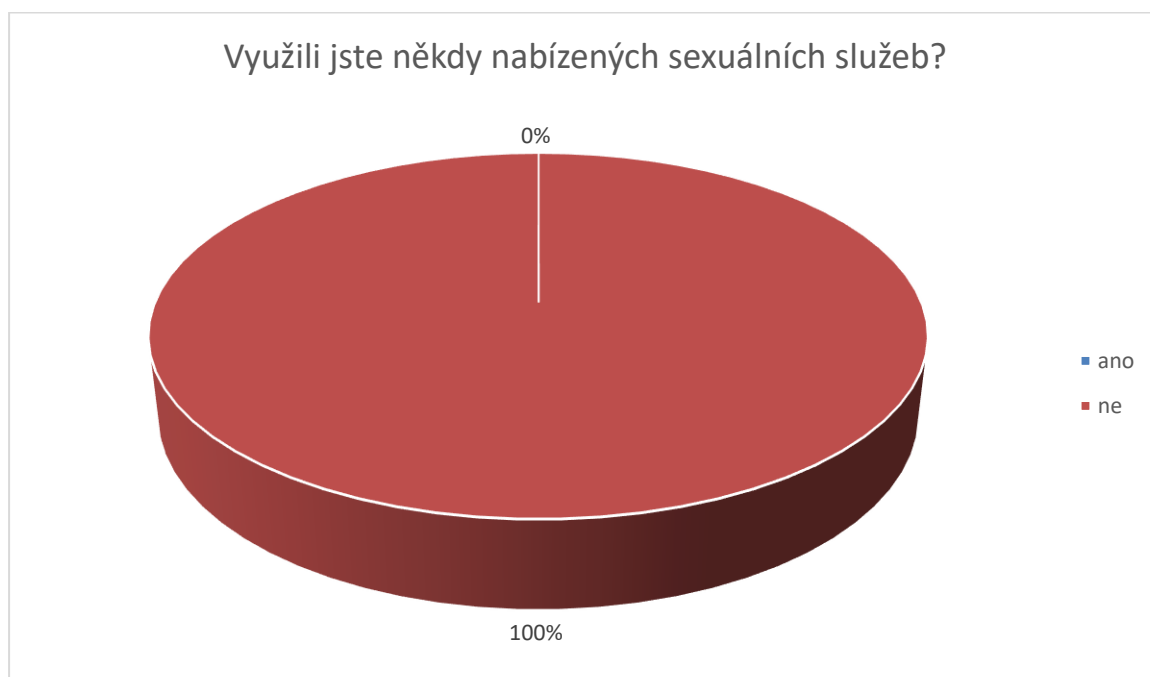

Příloha č. 7 - graf č. 7

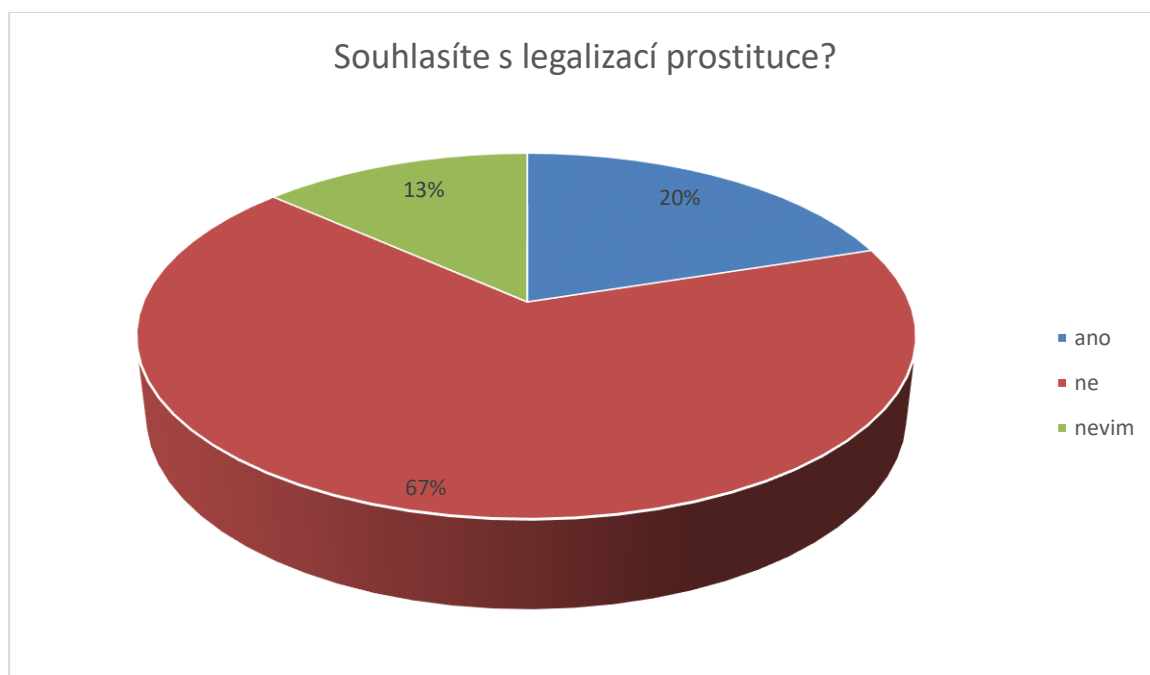
Z grafu vyplývá, že většině dotazovaných osob prostituce u silnice vadí.

Příloha č. 8 - graf č. 8

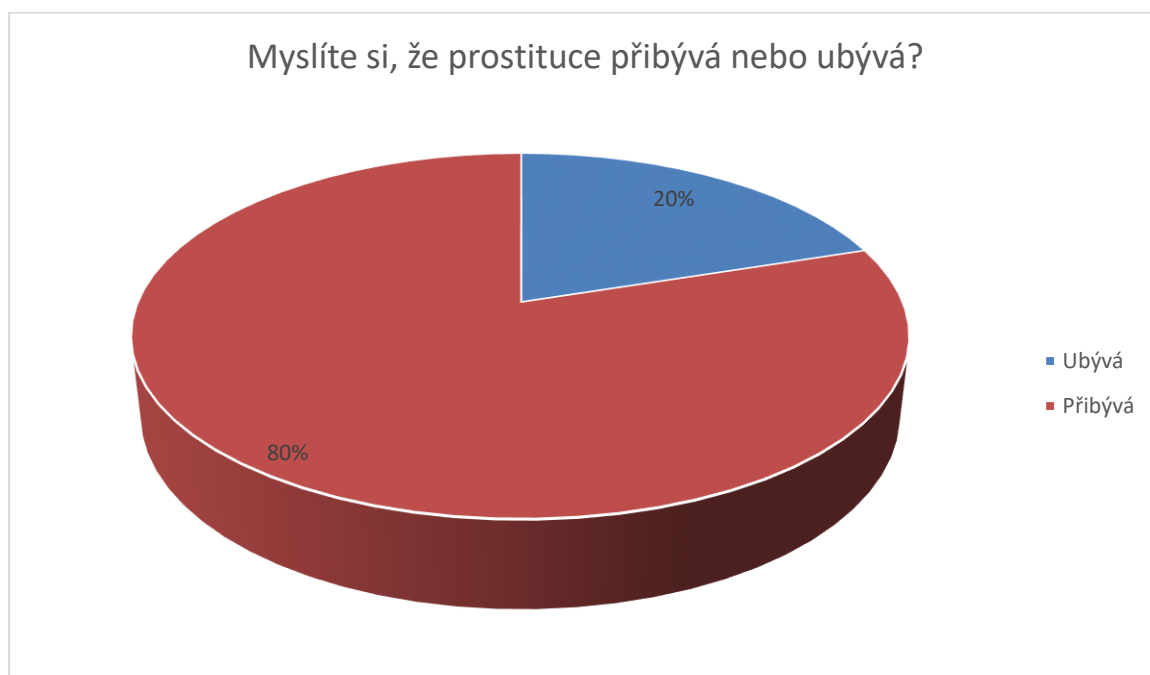
Na tento dotaz je jednoznačná odpověď ne. Otázkou je, zda respondenti odpovídali podle pravdy i přes to, že je dotazník anonymní.

Příloha č. 10 - graf č. 10

Otázka č. 10 zjišťovala, jaký mají dotazované osoby názor na legalizaci prostituce. Na tento dotaz 67% respondentů odpovědělo, že nesouhlasí s legalizací prostituce. 20% souhlasí a zbytek neví.

Příloha č. 11 - graf č. 11

Více jak polovina čili 80% si myslí, že prostituce přibývá. Určitě je to i dáno ekonomickou situací ve společnosti.

-
- ⁱ etiketizování a nálepkování osobnosti, které často stigmatizuje postižené jedince a může v některých případech vést i k rozvoji poruchového chování a prožívání.
- ⁱⁱ převlékání se do šatů opačného pohlaví
- ⁱⁱⁱ vystupování v zábavných pořadech v ženském převleku